

Bestuursverslag 2022

(inclusief verslag raad van toezicht)

Stichting Haaglanden Medisch Centrum

Inhoudsopgave

Bestuursverslag 2022 (inclusief verslag raad van toezicht)	2
Voorwoord	3
1. Verslag van het bestuur	4
2. Verslag raad van toezicht	7
3. Kwaliteit en veiligheid	11
4. Kerngetallen, juridische structuur en risico's	16
5. Financieel beleid	23
Jaarrekening 2022	28
6.1 Geconsolideerde jaarrekening 2022	
6.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2022	30
6.1.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022	31
6.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022	32
6.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	33
6.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022	40
6.1.6 Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	51
6.1.7 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	52
6.1.8 Mutatieoverzicht financiële vaste activa	53
6.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2022	54
6.1.10 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022	55
6.1 Enkelvoudige jaarrekening 2022	
6.1.11 Enkelvoudige balans per 31 december 2022	62
6.1.12 Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2022	63
6.1.13 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	64
6.1.14 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022	65
6.1.15 Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa	72
6.1.16 Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	73
6.1.17 Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	74
6.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2022 (enkelvoudig)	75
6.1.19 Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2022	76
6.2 Overige gegevens	
6.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming	83
6.2.2 Nevenvestigingen	83
6.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	83

Voorwoord

Wij zijn trots op al onze collega's die dag in dag uit, met liefde en lef, én met flexibiliteit en oog voor elkaar, klaar staan voor iedereen die ons nodig heeft.

Onze betrokken collega's hebben ook in 2022 laten zien dat zij de drijvende kracht zijn in HMC. Want ondanks dat de coronamaatregelen buiten en binnen de muren van ons ziekenhuis, voorzichtig werden losgelaten, bleef de werkdruk op alle afdelingen van HMC torenhoog. Van verpleegkundige tot arts, en van schoonmaker tot zorgmanager: iedereen gaf het uiterste om de zorgverlening weer in balans te krijgen, en er samen met onze zorgpartners te staan voor de patiënt. We zorgden voor de patiënt, maar ook voor elkaar. Want het werk moest steeds vaker worden gedaan met minder collega's die moesten herstellen van de impact die de coronacrisis op hun leven heeft gehad. En wij beseffen ons wat een impact dat heeft op onze medewerkers en dat het voor vele van hen een zware tijd is.

We kunnen daarom extra trots zijn op de doelen die zijn behaald.

In HMC gebeuren elke dag mooie dingen, maar ik wil er voor dit jaarverslag twee mijlpalen uitlichten: het Integraal Huisvestingsplan en het nieuwe elektronisch patiëntendossier. In de zomer van 2022 keurde de raad van toezicht het Integraal Huisvestingsplan (IHP) goed. Eerder hadden alle vertegenwoordigers van collega's en patiënten al met het plan ingestemd. In het huisvestingsplan staat hoe HMC de ziekenhuislocaties vernieuwt en wat er nodig is aan voorzieningen om onze patiënten ook in de toekomst de beste zorg te kunnen bieden. In HMC wordt al langer gesproken over de vernieuwing die zo merkbaar noodzakelijk is. Nu kunnen we daar echt mee aan de slag!

De andere mijlpaal is de lancering van ons nieuwe elektronisch patiëntendossier. Een cruciale investering voor de kwaliteit van onze patiëntenzorg. Door ieders inzet gaat HiX 6.3 echt een groot verschil maken op de werkvloer. Gemakkelijkere samenwerking rondom en met de patiënt en gemakkelijker Informatie-uitwisseling intern en binnen ons netwerk. Kortom, een grote stap de toekomst in.

In dit jaardocument leest u onze bestuurlijke en financiële verantwoording over 2022. Een jaar dat in het teken stond om de zorg weer in balans te krijgen. Een jaar waarin veel gevraagd is van onze mensen. Maar ook een jaar waarin we met elkaar de lijnen hebben uitgezet voor onze ambities in 2023. Waar we onze speerpunten, het HMC Traumacentrum en HMC Neurocentrum, combineren met het brede stadsziekenhuis dat we willen zijn. Een jaar waarin we starten met de eerste bouwactiviteiten in HMC. Een jaar waarin we nadrukkelijk aan de slag gaan om bij te dragen aan een Integraal Zorgakkoord waarin samenwerken wordt onderstreept. En bovenal, een jaar waarin we onze medewerkers behouden en gezond houden. Zodat we er ook in 2023 kunnen zijn voor de patiënt van vandaag, en de patiënt van morgen.

Ingrid Wolf (voorzitter), mede namens David Voetelink, Martijn Wiesenekker en Nathalie van Laar

1. Verslag van het bestuur

1.1 Samenstelling

De raad van bestuur was in 2022 als volgt samengesteld:

- mevrouw drs. I.C.D.Y.M. Wolf-de Jonge (voorzitter raad van bestuur, sinds 1 oktober 2019)
- de heer drs M. Wiesenekker (lid raad van bestuur, sinds 1 oktober 2022)
- mevrouw dr. J.J.N. van Laar (lid raad van bestuur, sinds 1 november 2022)
- de heer drs. D.W. Voetelink (lid raad van bestuur van 1 mei 2021 tot 1 mei 2023)
- mevrouw dr. D.A. Horbach (lid raad van bestuur van 1 december 2019 tot 1 maart 2022)

1.2 Taken en werkwijze

De taken en bevoegdheden van de raad van bestuur zijn vastgelegd in de statuten. De werkwijze is verder nader uitgewerkt in het 'reglement raad van bestuur'. Dit reglement omschrijft de rol en verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de wijze waarop verantwoording wordt afgelegd. Het reglement bevat verder het profiel van de leden, de overlegstructuur, de benoemingsprocedures en zittingstermijnen, de informatievoorziening, de onafhankelijkheid, de vergoedingen en de verhouding met de raad van toezicht.

Bij elk aandachtsgebied is een portefeuillehouder binnen de raad van bestuur als eerste aanspreekbaar. Bij afwezigheid is een van de andere bestuursleden waarnemer. De leden van de raad van bestuur zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het gehele ziekenhuisbeleid.

De nevenfuncties van de bestuurders zijn te vinden op www.haaglandenmc.nl/over-ons.

1.3 Het over 2022 gevoerde beleid

Uitgangspunt bij het gevoerde beleid is de koers zoals uitgezet in het strategiedocument genaamd 'HMC klaar voor de toekomst 2020 – 2024' en met inachtneming van de kernwaarden 'liefde en lef'.

Hiervoor zijn in 2021 doelstellingen voor 2022 geformuleerd die door de gehele organisatie in de jaarplannen zijn meegenomen. De missie is hierbij herhaald dat HMC-patiënten in de Haagse regio dicht bij huis de beste zorg wil bieden en op onze speerpunten landelijk onderscheidend is.

Implementatie van standaard content HiX (HiX 6.3)

Na een zeer intensieve voorbereiding, is HMC op vrijdag 11 november 2022 om 12 uur overgegaan op een nieuw elektronisch patiëntendossier door de implementatie van standaard content HiX (het zogeheten HiX 6.3). Over het algemeen is de conversie goed verlopen, maar uiteraard zijn er ook punten die opgelost moesten worden na de implementatie. Hier wordt ook nu nog hard aan gewerkt. En een dergelijke grote technologische overgang van het belangrijkste systeem in onze organisatie heeft een enorme impact op onze medewerkers – die dagelijks met het systeem werken - en onze patiënten. Wij zijn er trots op dat de implementatie goed is verlopen en beginnen steeds meer de voordelen te ervaren van het nieuwe systeem.

Integraal Huisvestingsplan

In 2022 is het zogeheten Integraal Huisvestingsplan 2022 – 2035 (IHP) voorbereid en afgerond. Dit betreft een plan waarin huisvestingsconcepten, technologie en ICT, een globaal plan van eisen, een bouwprogramma, zorgprogrammering en de benodigde capaciteiten zijn samengevat, voorzien van de financiële ramingen en een businesscase. Het geheel is tot stand gekomen in een levendige dialoog met de organisatie (medische staf, zorgclusters, werkgroepen programmteam en regiegroep). Ook externe stakeholders zijn in dit proces meegenomen. Na een advies- en goedkeuringstraject te hebben doorlopen heeft op 12 juli 2022 definitieve besluitvorming plaatsgevonden over het IHP en is hierover breeduit gecommuniceerd. Vervolgens de volgende fase gestart met een selectie van architecten en adviseurs en zijn de gesprekken met financiers voortgezet. Deze vervolgstappen verlopen conform planning en in het vierde kwartaal van 2023 zullen de eerste verbouwingswerkzaamheden aanvangen.

Afspraken in de regio

Na jarenlange gesprekken met verschillende andere ziekenhuizen in de regio hebben HMC en het HagaZiekenhuis in 2022 een doorbraak bereikt door afspraken te maken voor de subregio Den Haag op het gebied van de multitraumazorg en de hartchirurgie. Wij zijn er samen met HagaZiekenhuis ontzettend trots op dat wij deze afspraken hebben kunnen maken voor de patiënten in onze stad, welke afspraken aansluiten bij de strategische koers van beide huizen en bij de uitgangspunten zoals opgenomen in het Integraal Zorg Akkoord dat in 2022 is overeengekomen.

Focus op de medewerkers

In 2022 is er volop ingezet op het werkplezier van medewerkers. Met de uitrol van een persoonlijk leiderschapsprogramma, teamroosteren en een vernieuwd verzuimbeleid willen wij bewerkstelligen dat onze medewerkers met volle tevredenheid werkzaam zijn binnen HMC en meer eigen regie hebben. Ook sturen wij op het voorkomen van (ongewenste) uitstroom van medewerkers en zetten wij in op persoonlijke ontwikkeling. Verder zetten wij in op verlagen van het verzuim onder de medewerkers. Een hoog ziekteverzuim heeft direct effect op ons ziekenhuis omdat dit tot gevolg kan hebben dat wij bedden moeten sluiten en behandelingen moeten uitstellen. Uiteraard willen wij dit zoveel als wij kunnen voorkomen. Op het gebied van verzuim zijn wij er trots op dat we stappen zetten; een jaar geleden stond HMC op de laatste plek van de lijst van 26 STZ-huizen qua verzuim. Wij zijn gestegen naar de twinstigste plek op deze lijst. Qua verzuim frequentie zijn wij gestegen van plek 26 naar plek 9.

STZ en Qualicor

Eind 2021 heeft de visitatie plaatsgevonden van de Samenwerkende Topklinische Ziekenhuizen (STZ). Deze visitatie is goed verlopen en de algemene ledenvergadering van de STZ heeft op 18 maart jongstleden ingestemd met het advies van de visitatiecommissie om het STZ-lidmaatschap van HMC met 5 jaar te verlengen.

In november 2021 is een digitale audit gedaan door Qualicor en op 12 en 13 april is Qualicor nog fysiek naar alle locaties van HMC gekomen. Tijdens deze fysieke auditdagen zijn de laatste normen getoetst. Op 16 juni 2022 heeft het bestuur van Qualicor het besluit genomen om de accreditatiestatus van HMC te verlengen tot 1 februari 2027.

ICM

In 2022 is binnen het HMC een officiële start gemaakt met Integraal Capaciteitsmanagement (ICM). De focuspunten voor ICM in 2022 waren het opstellen van een eerste capaciteitsbegroting voor de OK & de Kliniek, het opzetten en uitrollen van een maandelijks Tactisch Plan Overleg OK & Kliniek en verbeterprojecten opstarten. Het maken van een eerste capaciteitsbegroting is succesvol geïntegreerd in het bestaande begrotingsproces en heeft HMC interessante inzichten gegeven. Zo is er inzicht gecreëerd in de verhouding tussen de capaciteit (OK uren en bedden) die mogelijk is op basis van onze personele formatie en welke capaciteit benodigd is om de productie begroting te halen. Volgend op deze inzichten wordt gekeken naar acties om de capaciteit in 2023 beter te laten aansluiten op onze productie ambities.

Toekomst snijdende electieve zorg

Sinds september 2022 is een kernteam geformeerd binnen HMC, welk team onder externe begeleiding een aantal scenario's uitwerkt voor de wijze waarop de electief snijdende zorg toekomstig binnen HMC kan worden vormgegeven. Er zijn verschillende scenario's ontwikkeld die variëren van het totale palet electieve zorg binnen het huidige brede stadsziekenhuis zoals we dat nu zijn tot aan een variant waarin op een aantal aandoeningen en ingrepen de focus ligt. Hierbij wordt gekeken naar zowel de langetermijn als ontwikkelingen die al op korte termijn effect kunnen hebben.

2. Verslag raad van toezicht

De raad van toezicht houdt integraal toezicht op het beleid van de raad van bestuur en toetst of in beleid en uitvoering evenwicht bestaat tussen het organisatiebelang en de maatschappelijke functie van de zorginstelling.

2.1 Samenstelling

In 2022 bestond de raad van toezicht uit de volgende vijf leden:

- de heer drs. A.C. Dorland MBA - voorzitter (1955))
- mevrouw prof. dr. I.D. de Beaufort - vice-voorzitter (1954)
- de heer ir. A. Bruijntjes (1952)
- de heer drs. V.W.J.A. van Stijn (1965)
- mw. prof. dr. S. Geerlings (1965).

De raad van toezicht is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, de raad van bestuur van HMC en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. Alle leden van de raad van toezicht hebben de Nederlandse nationaliteit. De gegevens van de leden van de raad van toezicht met betrekking tot de (neven)functies en benoemingstermijnen zijn vermeld op de website van HMC: <https://www.haaglandenmc.nl/over-ons/organisatie-en-bestuur/>.

Voor de raad van toezicht is een generieke profielschets opgesteld, waar de raad in zijn geheel aan moet voldoen. Daarnaast wordt per vacature een specifiek profiel gemaakt op basis van de algemene profielschets. Eén lid wordt benoemd op voordracht van de cliëntenraad. In de huidige samenstelling is dat mevrouw prof. dr. I.D. de Beaufort. Alle nevenfuncties van de leden van de raad van toezicht worden gemeld en beoordeeld, evenals een mogelijk tegenstrijdig belang dat het onbelemmerd en onafhankelijk uitoefenen van de taken zou kunnen verhinderen.

2.2 Taken en werkwijze

De taken en bevoegdheden van de raad van toezicht zijn vastgelegd in de statuten. De werkwijze is verder nader uitgewerkt in het 'reglement raad van toezicht'. Dit reglement omschrijft de toezichthoudende rol van de raad en de wijze waarop verantwoording wordt afgelegd. Het reglement bevat verder het profiel van de leden, de overlegstructuur, de benoemingsprocedures en zittingstermijnen, de informatievoorziening, de onafhankelijkheid, de vergoedingen en de verhouding met de raad van bestuur. Daarnaast heeft de raad van toezicht een 'reglement raad van bestuur' vastgesteld. De raad van toezicht evalueert jaarlijks het eigen functioneren tijdens een zogeheten zelfevaluatie.

2.3 Commissies

Om de raad van toezicht te ondersteunen en besluitvorming voor te bereiden, zijn een aantal vaste commissies ingesteld die bestaan uit leden van de raad van toezicht. De leden van de commissies hebben alle vergaderingen, al dan niet digitaal, bijgewoond in 2022.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie bestaat uit mevrouw De Beaufort en de heer Dorland en komt ten minste eenmaal per jaar bij elkaar. De remuneratiecommissie adviseert de raad van toezicht onder andere over de arbeidsvoorwaarden (waaronder de beloning en WNT klasse indeling) van de leden van de raad van bestuur. De remuneratiecommissie heeft eind 2022 gesprekken gevoerd met alle leden van de raad van bestuur en met hen gesproken over de wijze waarop de raad van bestuur leiding heeft gegeven aan HMC. Tevens is gesproken over de mate waarin het gelukt is de doelstellingen voor 2022 te verwezenlijken. De doelstellingen voor 2023 zijn in de vergadering van 16 februari 2023 besproken en vastgesteld.

Auditcommissie

De auditcommissie bestaat uit de heer Van Stijn, de heer Bruijntjes en de heer Dorland en vergadert ten minste viermaal per jaar. In 2022 is de commissie zes keer (al dan niet via digitale vergadering) bij elkaar gekomen. Voor elke vergadering nodigt de commissie het lid van de raad van bestuur met het aandachtsgebied financiën uit. Tevens is de clustermanager Financiën aanwezig in de vergaderingen. De externe accountant is aanwezig geweest bij de vergaderingen waarin de jaarrekening, de (interim) managementletter, het accountantsverslag en de begroting zijn besproken. De auditcommissie heeft in 2022 met name stilgestaan bij de ontwikkelingen van de maand- en kwartaalcijfers, de bevindingen uit de accountantscontrole, de investeringen (waaronder ook de investeringen met betrekking tot de implementatie van standaard content HiX), de financiering van het IHP, risicomanagement binnen HMC, de begroting en de planning & control-cyclus. Daarnaast is er uitvoerig in de auditcommissie gesproken over de lopende acties binnen HMC op het gebied van HR (zoals ziekteverzuim en verlof).

Commissie Kwaliteit en Veiligheid

Deze commissie bestaat uit mevrouw De Beaufort en mevrouw Geerlings en houdt toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de zorg en dienstverlening van HMC. De commissie vergadert ten minste viermaal per jaar. De vergaderingen worden bijgewoond door het lid van de raad van bestuur met de portefeuille kwaliteit en veiligheid. De leden overleggen eenmaal per jaar met de cliëntenraad. De commissie heeft in het bijzonder aandacht voor het functioneren van het kwaliteits- en veiligheidssysteem van HMC, de behaalde resultaten en de progressie hierin. De commissie bespreekt de jaarverslagen gericht op patiëntervaringen, klachten en gezondheidsrecht, incidenten en dossieronderzoek.

Tevens worden de toetsingsrapportages besproken die zijn gemaakt door onder andere de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), Qualicor Europe en MediRisk. De commissie wordt actief geïnformeerd door betrokken zorgprofessionals over projecten gericht op de medisch specialistische zorg en instellingsbrede projecten op het gebied van kwaliteit en veiligheid. De voorzitter van de commissie Kwaliteit en Veiligheid heeft tezamen met de voorzitter van de auditcommissie een belangrijke bijdrage geleverd aan de Qualicor-audit.

2.4 Vergaderingen

In het verslagjaar 2022 heeft de raad van toezicht zowel fysiek als digitaal achtmaal vergaderd, waarbij alle leden aanwezig waren. De vergaderingen zijn in het bijzijn van de raad van bestuur gehouden. Voorafgaand aan het overleg van de raad van toezicht heeft steeds overleg plaatsgevonden over de agenda en informatievoorziening tussen de voorzitter van de raad van bestuur en de voorzitter van de raad van toezicht.

2.5 Informatievoorziening en bespreekpunten in vergaderingen

Voor elke reguliere vergadering van de raad van toezicht worden in elk geval de volgende onderwerpen geagendeerd: strategie, financiën, kwaliteit en veiligheid, organisatie en samenwerking in de regio. De raad van bestuur heeft hiervoor voorafgaand per vergadering een zogeheten management rapportage aangeleverd, aan de hand waarvan het gesprek in de vergadering gevoerd is over de belangrijkste onderwerpen en thema's welke spelen binnen HMC. Er zijn doelstellingen voor de raad van bestuur afgesproken met de raad van toezicht.

Over de voortgang van het behalen van de doelstellingen is periodiek door de raad van bestuur gerapporteerd. De raad van toezicht heeft de voortgang van het behalen van de overeengekomen doelstellingen krachtig gemonitord en de raad van bestuur hierover constructief kritisch bevraagd.

Daarnaast worden elke vergadering door zowel raad van bestuur als raad van toezicht mededelingen gedaan over actuele onderwerpen, zoals de stand van zaken rondom Covid, huisvesting, implementatie van standaard content HiX en overige ontwikkelingen in de organisatie op uiteenlopend gebied.

Over belangrijke zaken wordt de voorzitter en/of de voltallige raad van toezicht tussentijds door de raad van bestuur geïnformeerd. Op het moment dat HMC in berichtgeving in de media is genoemd dan wel een persbericht heeft uitgebracht is de raad van toezicht per omgaande op de hoogte gebracht van de berichtgeving.

Tijdens de reguliere vergaderingen in 2022 heeft de raad van toezicht de volgende besluiten genomen:

- Het besluit om tot het vaststellen van de profielen voor de werving van twee leden raad van bestuur;
- Het besluit de jaarrekening 2021 vast te stellen;
- Het besluit om het maatschappelijk jaarverslag 2021 goed te keuren;
- Het besluit tot het verlenen van decharge voor het gevoerde beleid 2021 aan de leden van raad van bestuur;
- Het besluit tot benoeming van de heer M. Wiesenekker tot CFO / lid raad van bestuur per 1 oktober 2022;
- Het besluit om het IHP goed te keuren;
- Het besluit tot benoeming van mevrouw N. van Laar tot lid raad van bestuur per 1 november 2022;
- Het besluit tot herbenoeming van de heer Dorland (per 1/7/2022) de heer Bruijntjes en Van Stijn (per 1/2/2022);
- Het besluit akkoord te verlenen aan de overname van de oncoservices van de Apotheek Haagse Ziekenhuizen per 1 februari 2023;
- Het besluit de begroting 2023 goed te keuren.

2.6 Overleg met de gremia

Overleg met het stafbestuur

Er heeft overleg tussen de voltallige raad van toezicht, raad van bestuur en het Geïntegreerd Bestuur Medische Staf (GBMS) plaatsgevonden op 14 februari 2022 en 5 september 2022. In dit overleg kwamen aan de orde:

- Stand van zaken Covid;
- De topklinische status van HMC;
- Het doelmatigheidsonderzoek op de SEH;
- De positie van electieve zorg binnen HMC;
- Samenwerking in de regio en het netwerk;
- Huisvesting;
- De ontwikkeling van zorgpaden;
- De implementatie van HiX standaard content;
- Proces optimalisatie;
- Het nieuwe besturingsmodel (GBMS);
- Het wetenschapsbeleid;
- Het voorkomen van belangenverstrengeling bij medisch specialisten.

Daarnaast heeft de voorzitter van de raad van toezicht regelmatig informeel overleg gevoerd met de voorzitter van het GBMS.

Overleg met de ondernemingsraad

Een vertegenwoordiging van de raad van toezicht heeft in het verslagjaar tweemaal de overlegvergadering tussen de raad van bestuur en de ondernemingsraad bijgewoond tijdens een zogeheten artikel 24-vergadering. Er is hierbij onder andere gesproken over het algemeen beleid. Tevens heeft er regelmatig informeel overleg plaatsgevonden tussen de voorzitter van de raad van toezicht en de voorzitter van de ondernemingsraad.

Overleg met de cliëntenraad

In 2022 heeft tussen (een afvaardiging van) de cliëntenraad en de raad van toezicht regulier overleg plaatsgevonden. Hierbij werd gesproken over het algemeen beleid en de borging van het doorklinken daarin van de (collectieve) stem van de patiënt.

2.7 Evaluatie raad van toezicht

In november 2022 heeft een uitgebreide zelfevaluatie van het functioneren van de raad van toezicht plaatsgevonden onder begeleiding van een externe begeleidster. Ter voorbereiding op deze zelfevaluatie heeft de externe begeleidster interviews afgenomen met alle leden van de raad van toezicht en de raad van bestuur over het functioneren van de raad van toezicht in zijn geheel, de commissies, de voorzitter en de secretaris en over de samenwerking met de raad van bestuur. Aan de hand van de input uit de interviews is een constructief gesprek tussen de leden van de raad van toezicht onderling gevoerd.

Voor wat betreft het functioneren van de raad van toezicht was de overall conclusie dat de raad van toezicht tevreden is over de manier waarop het verloopt binnen de raad van toezicht, met uitdagingen op het gebied van meer verbinding van de raad van toezicht met de rest van de organisatie (bijvoorbeeld ook met de vertegenwoordiging van de verpleegkundigen), meer inzicht in de inhoudelijk belangrijke dossiers en het meer functioneren als een sparringpartner voor de raad van bestuur.

Als doelstelling voor 2023 heeft de raad van toezicht opgenomen dat een Visie op Toezicht opgesteld wordt.

3. Kwaliteit en veiligheid

HMC wil patiënten hoogwaardige, toegankelijke en patiëntgerichte zorg bieden zonder de betaalbaarheid uit het oog te verliezen. Het kwaliteitsbeleid van HMC is erop gericht om vanuit verschillende perspectieven te onderzoeken in hoeverre we hierin slagen en te verbeteren daar waar dat nodig en/of mogelijk is. Om dit vast te stellen hanteren we in ons kwaliteitssysteem een aantal invalshoeken en daarbij horende kwaliteitsinstrumenten. Dit is weergegeven in de animatiefilm [‘HMC: Ons hart klopt voor kwaliteit’](#), te vinden onder die titel op YouTube.

Hieronder is puntsgewijs weergegeven wat er in 2022 vanuit deze verschillende invalshoeken is gedaan, onderzocht en gerealiseerd.

3.1 Patiëntervaringen

Ook dit jaar deed HMC weer onderzoek naar patiëntervaringen. Bijna 3.500 respondenten gaven hun feedback via het online onderzoek, bestaande uit een klinische vragenlijst en een poliklinische vragenlijst (waarbinnen meerdere routes mogelijk zijn, bijv. radiologie, bloedafname etc.). De respons wordt gestimuleerd met behulp van uitnodigingskaarten, inzet van vrijwilligers die de vragenlijst samen met de patiënt invullen, en door inzet van enquêtezuilen. Hierdoor zijn de resultaten van het patiëntervaringsonderzoek een goede afspiegeling van de HMC patiëntenpopulatie.

De patiënten die de enquête invullen geven ons hun ervaring terug en noteren tips en adviezen bij de vragen. Sommige van die adviezen zijn lokaal en gelden voor een specifieke afdeling of polikliniek.

Op ziekenhuisbreed niveau springen er drie punten uit:

- Wachtijd op de polikliniek: patiënten vinden de informatie over de wachttijden te beperkt.
- Privacy bij het voeren van gesprekken met artsen en verpleegkundigen in de kliniek: met name op locatie WZ zou dat beter kunnen, zo ervaren patiënten.
- Meebeslissen over behandeling: Eén op de drie poliklinische patiënten zou meer inspraak willen ervaren bij beslissingen over de behandeling (op locatie AH is het één op de vier).

Het eerste punt over reductie van en informatie over wachttijden kan gerealiseerd worden in 2023 na de implementatie van HiX-SC. Het verbeterpunt over de privacy is belegd bij het vernieuwingsprogramma HMC Bouwt. Het ziekenhuisbrede verbeterpunt over Samen Beslissen is geïntegreerd in de strategie over patiëntparticipatie en ingebed in de verdere ontwikkeling van de value based healthcare zorgpaden. Ten gevolge van de workload van HiX SC in 2022 is er daarin iets vertraging opgelopen. Binnen het zorgpad borstkanker geeft in 2022 78% van de patiënten aan tevreden te zijn over de inspraak bij beslissingen over hun behandeling.

Zoals op meerdere plekken in dit verslag aangegeven is HMC in november 2022 overgegaan naar een nieuwe versie van het elektronisch patiëntendossier. Ook patiënten hebben deze overgang ervaren doordat medewerkers in het begin nog niet altijd even behendig waren in het nieuwe systeem. Daarnaast zijn wijzigingen zichtbaar in HMC als gevolg waarvan patiënten informatie niet altijd makkelijk direct kunnen vinden. Onze inschatting is dat patiënten hier – net als de medewerkers – snel aan gewend raken.

Er vond in 2022 een spiegelgesprek plaats met IC-patiënten die opgenomen zijn geweest i.v.m. COVID. Tijdens een spiegelgesprek delen patiënten hun ervaringen in een gesprek dat wordt geleid door een hiervoor getraind gespreksleider. De betrokken zorgprofessionals zijn als ‘toehoorder’ aanwezig bij dit gesprek en krijgen zo een heel directe terugkoppeling van dingen die goed zijn gegaan en van dingen die in de ogen van patiënten beter zouden kunnen.

In 2022 werden 690 klachten gemeld bij onze klachtenfunctionarissen door 661 klagers (een klager kan op hetzelfde moment meerdere deelklachten uiten, of op verschillende momenten in hetzelfde jaar meerdere klachten over de zorg uiten). In vergelijking met 2021 is dit een toename van 51 klagers en een afname van 26 klachten. Deze daling van het aantal klachten kan worden verklaard door een vermindering van klachten over het methodisch technisch handelen (37) en een daling van klachten rondom bejegening. Het aantal klachten rondom de organisatie van de zorg is gestegen ten opzichte van het verslagjaar 2021.

De meeste meldingen hadden betrekking op de organisatie van de zorg bij de poliklinieken; bijvoorbeeld de telefonische bereikbaarheid en de lange wachttijden aan de telefoon, of het (last minute) verplaatsen van afspraken en ingrepen. Ook waren er meerdere klachten over het feit dat patiënten voor bloedafname - en afgifte materiaal - tegenwoordig een afspraak dienen te maken. Klachten worden op de plek waar ze worden geuit, opgepakt en waar nodig omgezet in verbeteracties.

De Klachtenadviescommissie behandelde in 2022 6 klachten, waarvan een deel eerder in 2021 was ontvangen. Daarvan werd er één gedeeltelijk gegrond verklaard. De adviezen vanuit de commissie worden besproken met de raad van bestuur en belegd bij de verantwoordelijk manager.

Afgelopen jaar zijn er PROMs (Patient Reported Outcome Measures) vragenlijsten uitgevraagd bij orthopedie, endometriose, prostaatkanker, borstkanker en darmkanker. Het uitvragen bij patiënten met darmkanker is recent gestart. Deze vragenlijsten zijn onderdeel van de behandeling; de individuele resultaten worden met de patiënt besproken in de spreekkamer.

Naast bovengenoemde onderzoeken en instrumenten ontvangen we ook feedback vanuit het Cliëntenpanel, een initiatief van de Cliëntenraad van HMC. Dit panel bestaat op dit moment uit 185 leden; via diverse acties en communicatie hoopt de Cliëntenraad dit aantal nog verder uit te breiden. In 2022 werd een enquête gehouden over de (ver)bouwplannen van HMC. De respons was hoog te noemen (78%). Patiënten gaven feedback en suggesties over onder andere de parkeersituatie, de invulling van zorg op locatie Bronovo, op de inrichting van de ontvangsthallen en over privacy voor patiënten. Een tweede enquête ging over Mijn HMC, het platform waar men de eigen medische gegevens kan inzien, afspraken maken, recepten aanvragen e.d. De uitkomst hiervan volgt nog.

3.2 Kwaliteitsindicatoren

HMC heeft in april 2022 weer de jaarlijks wettelijk verplichte kwaliteitsindicatoren aangeleverd bij externe partijen. Het Zorginstituut en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) willen daarmee o.a. de continue kwaliteitsverbetering in de zorg stimuleren. De informatie die het Zorginstituut en IGJ uitvragen, wordt via de openbare databestanden ontsloten.

IGJ heeft voor verslagjaar 2021 de basisset medisch specialistische zorg (MSZ) voorzien van drie nieuwe IGJ verbeterdoelen, naast de twee bestaande.

IGJ verbeterdoel:
Sinds 2020
Voorkomen onnodig lang nuchter zijn van kinderen in de preoperatieve fase.
Goede continuïteit van zorg voor kwetsbare patiënten.
Sinds 2021
Realiseren van een optimaal antistollingsbeleid.
Realiseren van een optimaal pijnbeleid
Voorkomen van letsel en functieverlies bij (kwetsbare) ouderen ten gevolge van een val.

Over verslagjaar 2022 worden er acht IGJ verbeterdoelen uitgevraagd, naast nog een klein aantal indicatoren. Tijdens verslagjaar 2023 bestaat de basisset MSZ van IGJ alleen nog maar uit negen IGJ verbeterdoelen.

Waar voorheen de nadruk lag op verantwoording, ligt nu de nadruk op leren en verbeteren en het aantonen in welke mate IGJ verbeterdoelen zijn gerealiseerd en op welke wijze het risico waar het verbeterdoel naar verwijst, wordt beheerst.

Iedere indicatorenset van het Zorginstituut en ieder IGJ-verbeterdoel is in HMC belegd bij een inhoudsdeskundige en/of werkgroep van een Cluster. Hier ligt de verantwoordelijkheid voor de continue kwaliteitsverbetering. De voortgang en ontwikkelingen rondom deze verbeterdoelen wordt gemonitord door het Clustermanagement en ieder kwartaal in de stuurgroep Kwaliteit.

Iedere indicatorenset van het Zorginstituut en ieder IGJ-verbeterdoel is in HMC belegd bij een inhoudsdeskundige en/of werkgroep van een Cluster. Hier ligt de verantwoordelijkheid voor de continue kwaliteitsverbetering. De voortgang en ontwikkelingen rondom deze verbeterdoelen wordt gemonitord door het Clustermanagement en ieder kwartaal in de stuurgroep Kwaliteit.

De uitkomsten van kwaliteitsindicatoren over verslagjaar 2021 van HMC zijn weergegeven op verschillende plekken:

- [Openbaar databestand MSZ](#) verslagjaar 2021, betreft uitkomsten kwaliteitsindicatoren Zorginstituut.
- [Uitkomsten kwaliteitsindicatoren](#) Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) verslagjaar 2021.

3.3 Incidenten en calamiteiten

In HMC melden medewerkers (bijna-)incidenten in de patiëntenzorg, zodat hiervan geleerd kan worden. De top 3 van de in totaal 3895 incidentmeldingen in 2022 had betrekking op:

- Communicatie en administratie (denk aan overdrachtsincidenten, communicatiefouten, verkeerde registratie van gegevens, vergissingen)
- Behandeling en verzorging (denk aan onjuist uitgevoerde of (bewuste) afwijkingen van procedures)
- Medicatie

Decentrale commissies geven naar aanleiding van hun incidentanalyses adviezen voor verbetering, die vervolgens door zorgmanagers worden omgezet naar concrete acties.

Wanneer incidenten leiden tot ernstige schade bij een patiënt, dan wordt hier een calamiteitenmelding van gedaan bij de Inspectie. In 2022 ging het om 12 van deze meldingen. Dit aantal is in vergelijkbaar met voorgaande jaren lager: in 2021 waren het er 19 en in 2020 16. De aantallen zijn passend bij een ziekenhuis met de omvang van HMC. Dergelijke gebeurtenissen worden gedetailleerd onderzocht door een calamiteitencommissie. De afgesproken verbetermaatregelen worden teruggekoppeld aan de Inspectie en vervolgens intern intensief gemonitord.

Uit de analyses over het jaar 2022 komt naar voren dat de meeste faalfactoren betrekking hebben op de beschikbaarheid, bekendheid en kwaliteit van procedures, voorschriften en instructies. Daarnaast zijn de factoren als communicatie, training en opleiding, inwerken en teambonden aspecten van invloed op het ontstaan van calamiteiten.

3.4 Accreditatie Qualicor Europe

HMC behaalde in 2022 opnieuw de verlenging van de Qualicor accreditatie. Met de verlenging van de accreditatie met vijf jaar weten patiënten en externe partijen dat HMC voldoet aan hoge internationale kwaliteitsnormen. Ten gevolge van de coronamaatregelen deden de auditoren van Qualicor hun onderzoek naar de kwaliteit in HMC in twee delen: een deel online in 2021 en een deel op locatie in 2022. De auditoren, zelf zorgprofessionals uit de praktijk, controleerden processen, protocollen en spraken met medewerkers van verschillende afdelingen. Ook patiënten werd naar hun ervaringen gevraagd. De auditoren van Qualicor waren in hun rapportage erg positief over HMC. Ze gaven onder andere complimenten over het nieuwe HMC Sara de Bronovo Moeder- en Kindcentrum, de oncologische zorg en de SEH op HMC Westeinde. Daarnaast hadden ze mooie voorbeelden gezien van samenwerking tussen zorgmedewerker en de patiënt, zoals bij 'Samen Beslissen'. Verbeteradviezen zijn er ook, bijvoorbeeld op het gebied van onderhoudsbeheer apparatuur en enkele aandachtspunten rondom OK-processen. Deze zijn direct daarna opgepakt, waarbij de voortgang eind 2022 aan Qualicor werd gerapporteerd.

Met ingang van de nieuwe accreditatiecyclus stapt HMC over naar het zogenaamde 'sequentialprogramma'; in plaats van één grote audit eens per vier jaar vinden er vanaf nu drie 'sequential-audits' plaats in een periode van vijf jaar. Dit vraagt van de organisatie een wat andere manier van voorbereiden. Hiervoor is eind 2022 een plan van aanpak vastgesteld, waarvan de eerste activiteiten begin 2023 zijn opgestart.

3.5 Kwaliteitsniveau HMC

Om het gewenste kwaliteitsniveau te behouden en continu te verbeteren, wordt nog veel meer gedaan dan in bovenstaande is weergegeven:

- Kwaliteit krijgt veel aandacht in de interne communicatie op ons interactieve intranet HMC-Centraal.
- Door middel van interne audits toetsen medewerkers kwaliteitsnormen op afdelingen van hun collega's. Deze interne audits vormen een goede voorbereiding op de Qualicor sequential audits. Naast de interne audits die worden uitgevoerd door leden van een auditorenpoole, voeren afdelingen en poliklinieken ook zelf korte, compacte 'flitsaudits' uit, speciaal gericht op de Vereiste instellingsrichtlijnen of VIR's vanuit Qualicor.
- Vanwege de beperkende maatregelen voor fysieke bijeenkomsten voor een groot deel van 2022 was het niet mogelijk om het programma van de 'cultuurdialoog' uit te voeren. Daarin gaan medewerkers actief met elkaar in gesprek over de onderlinge samenwerking, communicatie en cultuur, gericht op de kwaliteit en veiligheid van de patiëntenzorg. Dit programma is in de loop van 2022 weer opgepakt binnen een aantal teams. Het landelijke programma Tijd voor Verbinding labelde de 'cultuurdialoog' als een goed praktijkvoorbeeld voor andere ziekenhuizen.
- Het documentmanagementsysteem, onderdeel van Zenya ondersteunt medewerkers bij hun werk door het beschikbaar stellen van allerhande protocollen, werkafspraken en instructies. In 2022 werden ook andere modules van Zenya ingericht om als ondersteuning te gaan fungeren bij verschillende kwaliteitsinstrumenten. Zo is de Vragenlijstmodule ingericht om medewerkers te gaan helpen bij de zelfevaluatie in het kader van de Qualicor-voorbereidingen en als rapportagetool voor interne audits en flitsaudits. Er is een pilot geweest in 2022 voor de Verbetermodule, waarin verbeteracties kunnen worden vastgelegd en opgevolgd. Deze zal in de loop van 2023 voor allerhande verbeterinitiatieven ingezet gaan worden. Hieruit zal in de toekomst inzichtelijk worden welk percentage verbeterpunten tijdig afgewerkt is.

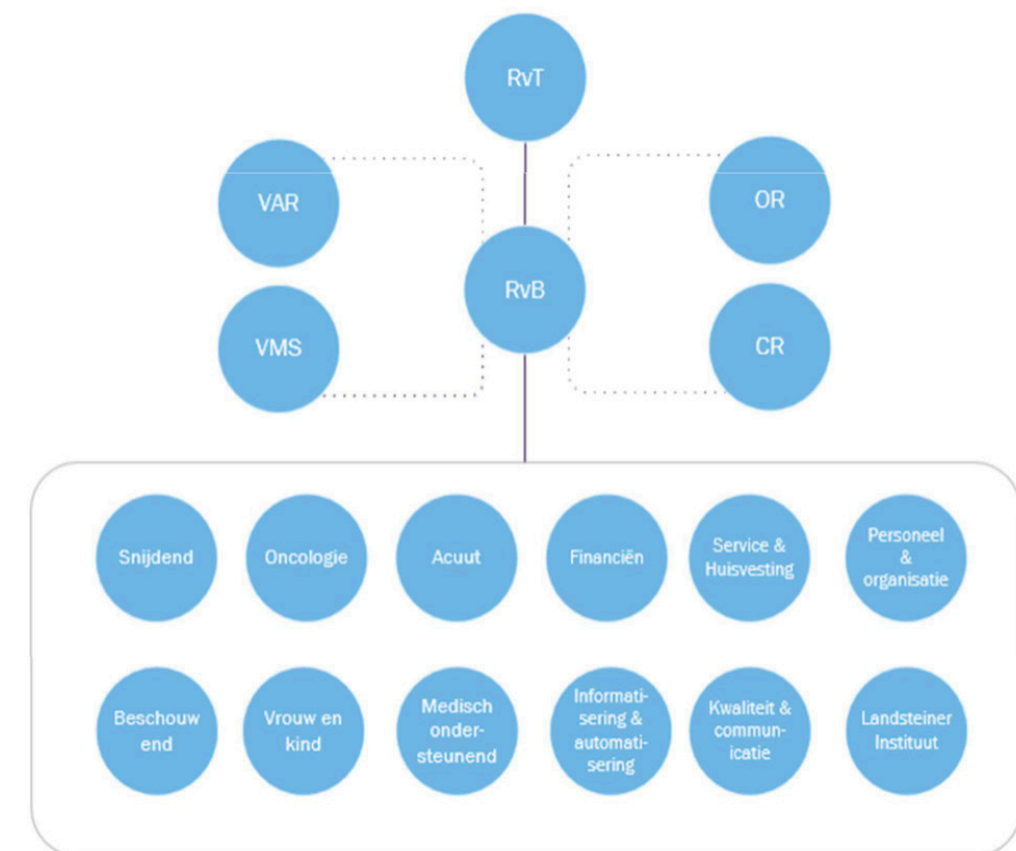
Ook risicomanagement en het uitvoeren van prospectieve risico-inventarisaties is een belangrijk onderdeel van het kwaliteitssysteem. Meer informatie hierover is opgenomen in paragraaf 4.4.

4. Kerngetallen, juridische structuur en risico's

4.1 Besturingsmodel en medezeggenschap

Voor een toekomstbestendige ziekenhuisorganisatie is het essentieel de zorg in te richten rondom patiëntprocessen. Hiervoor is een duidelijke en solide basis nodig waarin de bedrijfsmatige processen goed zijn geregeld. Deze basis is georganiseerd in zorgclusters die zijn gevormd rond specialismen en afdelingen. In het besturingsmodel zijn bevoegdheden en verantwoordelijkheden zoveel mogelijk ondergebracht op het niveau waar patiëntenzorg, onderzoek en onderwijs plaatsvinden. Er is sprake van duaal management, waarbij medisch specialisten participeren in het clustermanagement en daarmee medeverantwoordelijk zijn voor management en organisatie. De clustermanagers hebben een integrale managementverantwoordelijkheid.

Organogram Haaglanden MC

Zowel de vrijgevestigd specialisten van het medisch specialistisch bedrijf (MSB) als de specialisten in loondienstverband met een overeenkomst voor onbepaalde tijd zijn lid van de Vereniging Medische Staf (VMS) Het Geïntegreerd Bestuur Medische Staf (GBMS) vertegenwoordigt de VMS.

Conform de eisen van de Wet op de ondernemingsraden (WOR) en de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) kent HMC een ondernemingsraad en cliëntenraad. Verder is de Verpleegkundige Adviesraad (VAR) een adviesorgaan van de raad van bestuur. In 2023 zal de VAR overgaan naar een Verpleegkundig Staf Bestuur (VSB) teneinde de verpleegkundigen binnen HMC nog beter te vertegenwoordigen.

De adviesorganen zijn in 2022 betrokken bij alle grote strategische projecten. Alle gremia stellen een eigen jaarverslag op waarin zij een beschrijving geven van de activiteiten welke zij in 2022 hebben ondernomen.

4.2 Governance

De raad van toezicht en de raad van bestuur onderschrijven de uitgangspunten van de zorg- brede governancecode en passen deze code toe.

HMC werkt verder volgens:

- de statuten van de stichting en de reglementen van de raad van bestuur en de raad van toezicht (inclusief het informatieprotocol en de reglementen van de commissies binnen de raad van toezicht);
- het informatie- en samenwerkingsprotocol raad van bestuur/stafbestuur;
- het Kader Goed Bestuur zoals opgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit en de IGJ.

De statuten, de reglementen, het rooster van aftreden en de nevenfuncties van leden van de raad van bestuur en van de raad van toezicht staan op www.haaglandenmc.nl/over-ons.

4.3 Kerngetallen

Vergoedingen raad van bestuur en raad van toezicht De Wet normering topinkomens (WNT) is van kracht. De arbeidsvoorwaarden zijn in lijn met de WNT zoals die golden op het moment van benoeming van de raad van bestuur. De gegevens over de bezoldiging van de raad van bestuur en raad van toezicht zijn opgenomen in het jaarrekeningdeel van dit verslag. Additioneel zijn de declaraties van de raad van bestuur toegevoegd.

Declaraties raad van bestuur

Omschrijving	I.C.D.Y.M. Wolf-de Jonge	D.A. Horbach	D.W. Voetelink	M. Wiesenekker	J.J.N. van Laar
Reiskosten	€ 101	€ 190	€ 4.178		
Overige kosten			€ 1.166	€ 34	€ 34
Totaal	€ 101	€ 190	€ 5.344	€ 34	€ 34

Personeel

Kerngegevens personeel	Per 31-12-2022	Per 31-12-2021
Aantal medewerkers in loondienst • waarvan patiëntgebonden functies • waarvan medisch specialisten	4.054 2.646 146	4.115 2.753 143
Aantal fte medewerkers in loondienst • waarvan patiëntgebonden functies • waarvan medisch specialisten	3.299 2.109 118	3.348 2.188 117
Aantal medewerkers niet in loondienst (medisch specialisten, uitzendkrachten, aios en anios) • waarvan patiëntgebonden functies • waarvan medisch specialisten	999 741 214	892 584 214
Vrijwilligers	180	196

Milieuaspecten

Energieverbruik per locatie

Stadsverwarming in GJ					
			Westeinde		
2022			34.320		
2021			49.369		
2020			47.220		
Gas in m3					
	Antoniushove	Bronovo	Westeinde	Totaal	
2022	797.058	758.892	721.770	2.277.720	
2021	868.949	866.085	553.653	2.288.687	
2020	801.342	781.300	368.730	4.240.059	
Elektra in kWh					
	Antoniushove	Bronovo	Westeinde	G-gebouw	Totaal
2022	5.650.117	4.555.060	13.053.399	285.41	23.544.17
2021	5.437.300	4.719.861	13.415.930	297.489	23.870.580
2020	5.428.823	5.116.046	13.652.038	272.517	24.469.424

De energiekosten van 2022 liggen 17% boven de begrote kosten voor 2022. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de gestegen tarieven voor de stadsverwarming. Voor gas is een meerjarige overeenkomst afgesloten tot en met 2023 en voor elektra tot en met 2022 en voor 50% tot en met 2023. Voor de stadsverwarming is het niet mogelijk om meerjarige overeenkomsten af te sluiten en zijn de tarieven gekoppeld aan de marktprijzen voor gas. In het vierde kwartaal van 2022 waren de tarieven van stadsverwarming bijna vijfmaal zo hoog dan was begroot.

Voor de vervanging van de TSA van de stadsverwarming was een back-up voorziening nodig in de vorm van CV-ketels. De aanschaf van deze CV-ketels is versneld waardoor in het vierde kwartaal de stadverwarming kon worden teruggeschroefd en vervangen verwarming door CV-ketels. Daardoor is het verbruik van gas toegenomen en het verbruik van stadsverwarming afgenomen. Dit leverde een flinke kostenbesparing omdat het aardgastarief voor HMC in 2022 goedkoper was dan het tarief voor stadsverwarming.

Ook heeft het klimaat meegewerkt aan de verminderde afname uit stadsverwarming dat in het derde kwartaal al 15% onder het begrote verbruik lag en lag het elektraverbruik zo'n 3% onder het begrote verbruik.

In 2022 zijn de voorbereidingen gestart voor het installeren en in gebruik nemen van warmtepompen voor het opwekken van warm tapwater en het optimaliseren/vervangen van de centrale koelinstallaties voor zowel de locatie Westeinde als Antoniushove.

Afvalstromen per locatie

Voor de HMC locaties zien we wat betreft het ziekenhuisafval niet specifiek dat dit t.o.v. 2021 nagenoeg gelijk is gebleven, de stroom archief en karton is gedaald wat positief is te noemen. Wat betreft het specifiek ziekenhuisafval daar zien we met name op de locatie Antoniushove en Westeinde een sterke daling, dit heeft te maken met minder COVID afval waar we als ziekenhuis in 2020/2021 mee zijn geconfronteerd. Het aantal kilo's chemie is iets gedaald, wel zijn de kosten per kilo voor deze afvalstroom in 2022 gestegen.

Afvalstromen 2022					
	Antoniushove	Bronovo	Westeinde	Gezondheids-centrum Wassenaar	Totaal # ton
Ziekenhuis-afval niet specifiek	162,10	96,80	482,65		741,55
Archief/karton	31,52	17,45	75,54	0,11	124,62
Specifiek	46,52	15,17	127,08		188,78
Chemie	0,9	0,14	8,69		9,72
Totaal	241,04	129,56	693,96	0,11	1.064,67

NB: Gezondheidscentrum Wassenaar heeft geen kilo's voor specifiek ziekenhuisafval, de bedragen zijn inclusief leveren verpakkingen, transport en verwerking. Bij niet specifiek ziekenhuisafval betreft de kosten 2 ledigingen (containers) per week.

4.4 Risicomanagement

Risico's zijn gebeurtenissen of ontwikkelingen die het behalen van onze doelen bemoeilijken. Met behulp van Integraal Risico Management (IRM) streven we ernaar belangrijke risico's tijdig te identificeren, analyseren en beheersen. HMC slaagt hier goed in. Dat blijkt onder andere uit de Qualicor Europe audit, waarin HMC is getoetst op de NEN8009:2018, norm voor een veiligheidsmanagement van ziekenhuizen. Risicomanagement vormt hierin een belangrijk onderdeel. HMC voldeed aan alle normonderdelen. Dit laat zien dat de verschillende elementen van het risicomanagement en de onderlinge samenhang daarvan goed op orde is.

HMC beschikt over een risicoregister waarin de belangrijkste strategische en tactische risico's zijn vastgelegd binnen de domeinen patiëntveiligheid, facilitair, personeel, Informatisering & Automatisering, financiën en strategie. Het risicoregister krijgt jaarlijks een update, uitgevoerd door expertgroepen per domein. Twee maal per jaar wordt de ontwikkeling van de risico's gerapporteerd, zodat tijdig in beeld is of een risico wellicht groter is geworden en extra beheersmaatregelen of bijsturing behoeft. Een IRM-team waarin raad van bestuur, management en adviseurs risicomanagement vertegenwoordigd zijn, ziet toe op het verloop van het proces rondom IRM.

Aard strategische en tactische risico's

Tijdens de jaarlijkse updatesessies van het HMC-Risicoregister wordt de ontwikkeling van bestaande en reeds bekende risico's alsmede het effect van de tot nu toe uitgevoerde beheersmaatregelen geëvalueerd. Tevens worden *nieuwe* risico's geïdentificeerd en aan het register toegevoegd. Dit leidt ertoe dat het risicoregister een mix is van actuele risico's die al langere tijd bekend zijn en over het algemeen ook goed beheerst worden en relatief nieuwe risico's. Hieronder is een overzicht gegeven van de belangrijkste risico's per domein zoals in 2022 geïdentificeerd. Voor alle risico's zijn beheersmaatregelen van kracht die de kans op voorkomen dan wel de potentiële gevolgen van de risico's verkleinen.

Risicotitel	Maatregelen
Risicodomein Strategie	
Ongewenst verlies marktaandeel	O.a. Integraal capaciteitsmanagement, sturen op laag houden toegangs- en wachttijden, productieafspraken met MSB / vakgroepen, relatiemanagement met huisartsen
Onvoldoende wendbaarheid	O.a. verhogen rendement van veranderingen, o.a. via integraal capaciteitsmanagement en uniformering van processen (bv. m.b.v. Standaard content HiX); inzetten op cultuur, mens (persoonlijk leiderschap) en communicatie (stakeholderanalyse).
Verlies van zorgfuncties	O.a. actieve participatie in politiek debat, lobby bij verzekeraars en stakeholders, blijvend sturen op kwaliteit van onze performance, stimuleren bestuursdeelname koepelverenigingen
Bemoeilijken uitdragen en realiseren strategie door COVID	O.a. strategie continu uitdragen richting interne en externe stakeholders; hervatten fysieke bijeenkomsten in huis zodra dit mogelijk is.
Risicodomein Patiëntveiligheid	
Infectie-uitbraken	O.a. Controleren naleven algemene voorzorgsmaatregelen, zorgdragen voor structurele oplossing van isolatiefaciliteiten bij renovatie i.h.k.v. herstructurering, besluit en naleving 'stoppen met handen schudden', continueren scholing en voorlichting handhygiëne
Incidenten bij ingebruikname nieuwe technologie en e-health	O.a. upgrade productdossier en bijbehorend organisatorisch proces
Patiënten op verkeerde bedden (uitbehandelde patiënten die wachten op plek voor revalidatie of verzorging)	O.a. Integraal capaciteitsmanagement, keuzes maken m.b.t. prioritering van patiënten op basis van strategie, doeltreffende interne overlegstructuur t.b.v. optimale bedbenutting, regionale samenwerking met VVT / thuiszorg
Risicodomein Financiën	
Productiekrimp zonder kostendaling	O.a. productiesturing en hierop aansluitend verdeelmodel MSB
Kunnen aantrekken van financiering	O.a. meerjarenraming en HMC businesscase, Integraal huisvestingsplan dat voldoet aan duurzaamheidsvereisten.

Risicotitel	Maatregelen
Risicodomein Service & Huisvesting	
Fouten bij overdracht dieetgegevens	O.a. Retrospectief risicomanagement a.d.h.v. VIM-meldingen, continueren samenwerking verpleging, diëtetiek en zorgondersteuning, bijvoorbeeld in dagstarts, implementatie programma Nutrition als onderdeel van project HiX SC
Technische infrastructuur verouderd	Uitvoeren werkzaamheden op basis van uitgevoerde risicoanalyse en meerjarenonderhoudsplanning.
Risicodomein Personeel	
personeelstekort in diverse specifieke functies	O.a. doelgroepgerichte arbeidsmarktbenadering, extra (intern) opleiden, ontwikkelen nieuwe contractvormen
te hoog ziekteverzuim	O.a. Pilot ziekteverzuim (kick-off, trainingen medewerkers / leidinggevenden, inzet verzuimcoach), continue verzuimbeheersing per cluster, strakkere sturing door arbodienst en organisatie samen
Toename agressie	O.a. herinrichting preventie agressie training, aanscherpen (sanctie)beleid
Risicodomein Informatisering & Automatisering	
Onvoldoende borging dat juiste gegevens/ documentatie worden gekoppeld aan het juiste patiëntendossier	O.a. Awarenesscampagne, uitvoeren beheersmaatregelen die zijn voortgekomen uit de uitgevoerde PRI's binnen 8 afdelingen, maandelijkse rapportages op misplaattingen, organisatie herstel foutief gekoppelde gegevens

Operationeel risicomanagement

Ook in het operationele (zorg)proces voert HMC een actief beleid gericht op prospectief risicomanagement. Zo vinden prospectieve risico-inventarisaties (PRI's) plaats bij aanpassingen in werkprocessen en bij aanschaf van nieuwe medische technologie. Binnen ieder cluster zijn er medewerkers getraind in het begeleiden van deze PRI's. Sinds 2022 worden uitgevoerde PRI's systematisch verzameld en geordend in het documentmanagementsysteem Zenya. Verder is retrospectief risicomanagement al jarenlang gebruikelijk binnen alle zorgafdelingen vanuit het Veilig Incident Melden (VIM) en het calamiteitenonderzoek.

Naast bovenstaande zijn er nog andere vormen van risicomanagement binnen HMC die gericht zijn op specifieke aandachtsgebieden, bijvoorbeeld risicobeheersing in het registratie- en facturatieproces van zorgactiviteiten en DBC's (b.v. via Horizontaal Toezicht), in ICT-processen, op het gebied van privacy- en gegevensbeveiliging, op ARBO-regelgeving en op onderwerpen als voedselveiligheid en brandveiligheid.

5. Financieel beleid

5.1 Ontwikkelingen 2022

In tegenstelling tot 2021 is de landelijke compensatie COVID-inzet in 2022, in lijn met de afname van het aantal COVID-patiënten, sterk afgebouwd. De bezettingsproblemen die in sterke mate het gevolg zijn van de COVID-pandemie zijn in 2022 juist toegenomen. Landelijk zijn het ziekteverzuim, het verloop, de vacatures en dientengevolge de werkdruk toegenomen. Dit is helaas eveneens bij HMC opgetreden. De gevolgen voor de bedrijfsvoering zijn aanzienlijk geweest; we hebben niet alle patiënten kunnen behandelen die zich tot ons ziekenhuis hebben gewend, de inhaalzorg is niet afgenomen en er is meer gebruik gemaakt van duurder gedetacheerd personeel en ZZP'ers.

De continuïteitsbijdrage (CB) regeling in 2022 is ten opzichte van 2021 wederom versoberd tot de eerste vier maanden van 2022. Vergeleken met 2021 zijn ook de inkomsten van de COVID-teststraat aanzienlijk gedaald. Het Ministerie van VWS heeft een tijdelijke subsidieregeling in het leven geroepen om het aantal IC bedden per 2020 uit te breiden. Voor HMC leidt dit tot een uitbreiding van 12 IC-bedden. De investering is uit deze subsidie bekostigd. Het is nog steeds onduidelijk hoe de exacte compensatie voor de personele uitbreiding zal worden uitgewerkt in de subsidieregeling.

Op initiatief van zorgverzekeraars is er in 2022 met een groot aantal zorgverleners een Haags Zorg Akkoord (HAZA) overeengekomen met een looptijd tot en met 2026. Voor ons belangrijke onderdelen in dit akkoord betreffen het instellen van een zorg coördinatie punt en een afspraak om het aantal zogenaamde medisch specialistisch uitbehandelde 'verkeerde bed' patiënten met 75% te verminderen. Mede door capaciteitsproblematiek in de VVT is het aantal van deze patiënten in HMC sterk toegenomen, hetgeen ten koste gaat van onze klinische capaciteit waardoor nieuwe patiënten niet kunnen worden opgenomen. Landelijke zorgpartijen, waar onder de NVZ, hebben in het najaar van 2022 het Integraal Zorg Akkoord (IZA) getekend. Het managementteam van HMC heeft geïnventariseerd wat dit akkoord voor gevolgen voor HMC heeft en welke activiteiten hiervoor in 2023 gepland moeten worden. Alhoewel in het IZA was overeengekomen dat de landelijk berekende prijsindices zouden worden doorvertaald naar de ziekenhuizen, was dit niet de inzet van een aantal zorgverzekeraars. Tezamen met de hoger dan verwachte inflatie, stijging van de energiekosten en een verwachte hogere cao, heeft dit ertoe geleid dat de onderhandelingen niet voor half november, zoals de bedoeling is, zijn afgerond maar de jaargrens naar 2023 zijn gepasseerd. Ten tijde van het opstellen van dit verslag is met alle zorgverzekeraars een akkoord bereikt.

In 2022 is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) goedgekeurd. In dit plan zijn de huisvestingsplannen in de twee fases tot aan 2030 en na 2030 beschreven. In de fase tot 2030 is nog een evaluatiemoment ingebouwd in 2026. Naast de verdere voorbereiding om te starten met de eerste ontwerpen is gewerkt aan de verkrijging van bancaire financiering voor deze ambitieuze investeringen. Dit verloopt voorspoedig. Begin februari 2023 hebben we een A+ rating van Fitch ontvangen. En we verwachten de gehele financiering inclusief documentatie voor de eerste fase ad € 145 miljoen in het eerste kwartaal van 2023 definitief rond te hebben. Om deze investeringen te kunnen financieren werken wij aan de verbetering van ons financiële resultaat. In 2020 is een meerjarig ombuigingsplan geformuleerd en in uitvoering genomen.

Dit plan is opgenomen in de onderliggende meerjarenraming die de komende jaren moet leiden tot een toename van de EBITDA waarmee het IHP kan worden gefinancierd.

In november 2022 is HMC na een lange voorbereiding succesvol overgestapt op het standaard content EPD van HiX (versie 6.3). Gedurende de implementatie is de reguliere zorg voor een periode van enkele weken afgeschaald. Daarnaast merken we dat de wijzigingen in het systeem bij een aantal organisatieonderdelen leiden tot een onderregistratie. Inmiddels is het merendeel van deze effecten opgelost. Voor het restant zal de komende periode naar oplossingen en aanpassingen worden gezocht. Vervolgens zal de registratie met terugwerkende kracht worden aangepast.

De Raad van Bestuur heeft in maart 2019 de intentieovereenkomst ondertekend met de gezamenlijke ambitie over te gaan naar Horizontaal Toezicht in de Zorg. In 2020 heeft HMC de opzet en bestaan van beheersmaatregelen aangetoond en is er een akkoord ontvangen van de representerend zorgverzekeraar CZ dat HMC per 1 januari 2021 over is op Horizontaal Toezicht. In 2021 is HMC overgegaan tot verantwoording volgens Horizontaal Toezicht over de hoog en middel geclassificeerde risico's uit het 'HT-control framework' door het aantonen van de werking van de beheersmaatregelen en de 'general IT controls'. Het 'HT control framework' is in gebruik genomen en er vindt geen zelfonderzoek meer plaats over 2021. CZ heeft in november 2022 bevestigd dat HMC de verantwoordingsfase van het jaar 2021 succesvol heeft doorlopen.

5.2 Jaarverantwoording

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de cijfers opgenomen van HMC en de deelnemingen waarin een controlerend belang bestaat. Voor 2022 zijn dit Express-so BV, West End Facility BV, Apotheek MCH Lijnbaan BV en Expertisecentrum Endometriose in Balans BV.

In de onderstaande tabel worden de belangrijkste (geconsolideerde) kengetallen weergegeven uit de jaarrekening 2022.

Financiële kengetallen (x €1.000)	2022	2021	2020	2019
Totale bedrijfsopbrengsten	528.486	521.214	493.582	488.166
Resultaat	5.291	5.170	1.593	10.512
Winstmarge	1,0%	1,0%	0,3%	2,2%
Eigen vermogen	185.443	180.542	175.326	173.751
Solvabiliteit (balanstotaal)	48,4%	48,2%	46,3%	45,4%
Solvabiliteit (opbrengsten)	35,1%	34,6%	35,5%	35,6%
Langlopende schulden aan kredietinstellingen ¹	86.254	96.607	108.070	119.987
Loan to value ²	40,1%	44,8%	49,9%	53,4%
Debt Service Coverage Ratio (DSCR) ³	3,3	2,8	2,6	2,4
Senior Gross Leverage ⁴	2,2	2,5	2,9	3,3
Cashflow ontwikkeling	11.169	-25.330	-14.813	12.540
Liquiditeitsratio (current) ⁵	1,4	1,5	1,6	1,6

1) Inclusief aflossingsverplichting komend boekjaar.
2) De langlopende schulden worden in deze ratio uitgedrukt als percentage van de materiële vaste activa.
3) Deze ratio, waarbij het resultaat voor rente en afschrijving (zonder bijzondere posten) wordt gedeeld door de rente en aflossingsverplichtingen, geeft weer in hoeverre de instelling aan haar rente en aflossingsverplichtingen kan voldoen.
4) De langlopende schulden worden in deze ratio gedeeld door het resultaat voor rente en afschrijvingen (zonder bijzondere posten)
5) Deze ratio, waarbij de vlottende activa worden gedeeld door de kortlopende schulden, geeft weer in hoeverre de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

In de overeenkomst met onze huisbankier ING Bank zijn drie ratio's opgenomen waar HMC aan moet voldoen. De Solvabiliteit dient minimaal 25% te bedragen, de DSCR minimaal 1,4 en de Senior Gross Leverage mag maximaal 3,75 bedragen. In 2022 wordt dan ook aan alle bankconvenanten voldaan.

Resultatenrekening

Het resultaat van HMC is in 2022 licht toegenomen, voornamelijk door lagere rentelasten.

De bedrijfsopbrengsten in 2022 zijn met € 7,2 miljoen gestegen ten opzichte van 2021 door een indexatie van de prijzen voor onder meer de loonkostenontwikkeling en een stijging van de nacalculatie op dure geneesmiddelen. Door Covid-19, ziekteverzuim en schaarste aan personeel blijft de productie ontwikkeling in 2022 achter bij de verwachting.

De bedrijfslasten, inclusief de financiële baten en lasten, stijgen in 2022 met € 7,0 miljoen als gevolg van de CAO-afspraken, een toename in de dure geneesmiddelen, en door de prijsontwikkeling op onder meer energie. Daartegen over staat een daling van de patiëntgebonden kosten door een daling van de Covid gerelateerde kosten als gevolg van minder uitgevoerde COVID-19 testen. De afschrijvingskosten stijgen omdat in 2022 het eind 2021 in gebruik genomen Moeder-Kind centrum en de Pet-CT voor een volledig jaar meelopen als afschrijving. De kosten uitbesteed werk stijgen door de inhuur van extra extern personeel voor productie doeleinden.

Balans

De immateriële vaste activa nemen toe door de ingebruikname in 2022 van het nieuwe standaard content EPD van Chipsoft. De materiële vaste activa dalen door afschrijvingen en minder investeringen door de investering in het nieuwe EPD. In 2022 is geïnvesteerd in de centrale installaties, het Voedingsconcept, uitbreiding van de endoscopie, ICT en in de vervanging van reguliere inventaris en apparatuur. Omdat HMC zich voorbereidt op de renovatie van de ziekenhuislocaties, zoals in 2022 vastgesteld in het Integrale Huisvestingsplan, zijn de afschrijvingskosten op dit moment hoger dan de investeringen en kunnen de investeringen die zijn gerealiseerd worden bekostigd uit de operationele kasstroom en beschikbare liquiditeit. Hierdoor verbeteren een aantal balansposities wat tot uitdrukking komt in betere kengetallen voor solvabiliteit, 'loan to value', DSCR en de leverage ratio.

De voorraden van HMC nemen in 2022 toe door de overname van een substantieel deel van de consignatievoorraad van leveranciers op de OK. Dit leidt tot lagere kosten en een betere voorraadbeheersing ten behoeve van de OK-planning. Debiteuren en overige vorderingen dalen door een afname van de post nog te factureren omdat in tegenstelling tot 2021 in 2022 met alle zorgverzekeraars tijdig overeenstemming over het contract is bereikt waardoor facturatie in 2022 is gestart. De vlottende activa nemen toe in 2022 omdat het saldo liquide middelen is gestegen.

De langlopende schulden dalen door reguliere aflossing. De kortlopende schulden stijgen door het subsidiebedrag 2022 van de subsidieregeling voor de opschaling van de IC-bedden waarvoor nog op het controleprotocol wordt gewacht alvorens de betalingen kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast neemt de af te dragen pensioenpremie toe door een gewijzigde afrekening bij het pensioenfonds. Vanaf 2022 geldt hier een afdracht achteraf op basis van de werkelijk te betalen premie en niet meer op basis van een voorschotbetaling door HMC.

Omdat de kortlopende schulden iets meer zijn toegenomen dan de vlottende activa in 2022 daalt de liquiditeitsratio licht.

Liquiditeitspositie

De omvang van de liquide middelen is ten opzichte van voorgaand jaar met € 11,2 miljoen gestegen naar € 35,7 miljoen. De liquiditeitsstromen in 2022 zijn als volgt onder te verdelen:

Operationeel	€ 55.391.000
Investerings	-/- € 32.167.000
Financiering	-/- € 10.056.000
Mutatie	€ 11.169.000

De stijging kan worden verklaard door een toename van de kortlopende schulden ultimo 2022. De gerealiseerde investeringen uit eigen middelen zorgen voor een daling. De liquiditeitsontwikkeling gedurende het jaar wordt beïnvloed door de uitgavenmomenten voor investeringen, aflossingsmomenten voor leningen en het tijdig overeenkomen van contracten en prijslijsten met zorgverzekeraars zodat kan worden gefactureerd. Ook bevoorschotting van de onderhanden zorgproducten door zorgverzekeraars speelt hierin een rol.

Deelnemingen

Het onderstaande overzicht toont de rechtstreekse kapitaalbelangen van HMC met de (verwachte) resultaten van deze deelnemingen in hele euro's.

Deelneming	Belang HMC	Resultaat 2022
Express-so BV te Den Haag	100%	-88.630
West End Facility BV te Den Haag	100%	-220.944
Apotheek MCH Lijnbaan BV te Den Haag	51%	883.060
Expertisecentrum Endometriose in Balans BV te Den Haag	80%	-644.125
Cardiologie Centrum Voorschoten BV	30%	93.835

Financiële instrumenten

Ten behoeve van de continuïteit streeft HMC ernaar om de financiële risico's te beheersen en te beperken. We maken hierbij zo nodig gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

De financiering van HMC bestaat voor een aanzienlijk deel uit vreemd vermogen. Sterke rentefluctuaties kunnen dan ook leiden tot sterke schommelingen in de kasstromen en het resultaat. HMC probeert deze fluctuaties op verschillende manieren te ondervangen. Waar mogelijk maken we gebruik van leningen met een vaste rente in plaats van leningen met een variabele rente. Bij de vastrentende leningen streeft HMC naar een evenwichtige spreiding van de rentevervalmomenten en rentelooptijden.

Per balansdatum heeft HMC geen derivaten.

5.3 Vooruitblik 2023

De vooruitzichten voor 2023 zijn bijzonder uitdagend. Het is weliswaar niet onze verwachting dat we in 2023 te maken gaan krijgen met een nieuwe COVID-19 golf, de gevolgen van het hogere ziekteverzuim doen zich echter evenals in 2022 nog steeds gelden. Tezamen met de krappe arbeidsmarkt is de personele capaciteit beperkt en de druk op ons personeel groot. De noodzaak blijft om ook in de komende periode de zorg zo goed en veilig mogelijk voort te zetten, zonder daarbij de gezondheid van de medewerkers en patiënten in gevaar te brengen.

Naast de personele problematiek bestaan er grote onzekerheden ten aanzien van de inflatie, stijging van de energiekosten en de nog af te sluiten CAO. Het is de verwachting dat de landelijke indexatie zoals opgenomen in het IZA en overeengekomen met de zorgverzekeraars niet voldoende is om deze stijgingen uit te dekken. Met name de CAO-kosten lijken hoger te worden dan de 4,3 % zoals door de NZa is vastgesteld. Weliswaar bestaat de mogelijkheid dat de werkelijke (landelijke) indexatie nog wordt toegekend. Conform de vastgestelde systematiek wordt deze echter pas in 2024 verwerkt. Deze ontwikkelingen raken HMC in gelijke mate als de andere Nederlandse ziekenhuizen. Zodra de CAO (en de overige inflatoire effecten) bekend zijn, zal HMC de gevolgen in kaart brengen teneinde binnen haar mogelijkheden zo mogelijk bij te kunnen sturen.

Per 1 februari 2023 heeft HMC de afdeling oncoservice over van de Stichting Apotheek Haagse Ziekenhuizen overgenomen. Vanaf die datum is HMC verantwoordelijk voor het personeel (circa 10 medewerkers) en de oncologische cytostatica bereidingen die op deze afdeling plaatsvinden.

Bestuursverslag 2022
(inclusief verslag raad van toezicht)
Stichting Haaglanden Medisch Centrum

Jaarrekening 2022

Stichting Haaglanden Medisch Centrum

6.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

6.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-22 € 1.000	31-dec-21 € 1.000
ACTIVA			
A Vaste activa			
I Immateriële vaste activa	1		
1. kosten van ontwikkeling		14.361	1.971
2. goodwill		212	248
Totaal immateriële vaste activa		<u>14.573</u>	<u>2.219</u>
II Materiële vaste activa	2		
1. bedrijfsgebouwen en -terreinen		129.451	140.800
2. machines en installaties		27.802	25.617
3. andere vaste bedrijfsmiddelen		40.694	42.635
4. vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		2.192	4.017
5. niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar		459	467
Totaal materiële vaste activa		<u>200.598</u>	<u>213.536</u>
III Financiële vaste activa	3		
1. deelnemingen in groepsmaatschappijen		95	89
2. andere deelnemingen		152	131
3. overige vorderingen		3.030	2.992
Totaal financiële vaste activa		<u>3.277</u>	<u>3.212</u>
B Vlottende activa			
I Voorraden	4		
1. grond- en hulpstoffen		6.271	5.106
Totaal voorraden		<u>6.271</u>	<u>5.106</u>
II Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	5	<u>9.823</u>	<u>11.210</u>
III Vorderingen	6		
1. op handelsdebiteuren		41.985	28.379
2. nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten		49.847	65.093
3. overige vorderingen		21.401	21.072
Totaal vorderingen		<u>113.233</u>	<u>114.544</u>
IV Liquide middelen	8	<u>35.740</u>	<u>24.571</u>
C Totaal activa		<u>383.515</u>	<u>374.398</u>
PASSIVA			
D Groepsvermogen	9		
I Gestort en opgevraagd kapitaal		989	989
II Bestemmingsreserves		354	355
III Overige reserves		177.907	172.737
IV Onverdeelde winst		5.291	5.170
V Aandeel derden in groepsvermogen		902	1.291
Totaal groepsvermogen		<u>185.443</u>	<u>180.542</u>
E Voorzieningen	10		
1. overige		7.540	6.752
Totaal voorzieningen		<u>7.540</u>	<u>6.752</u>
F Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11		
1. schulden aan banken		76.198	86.254
2. overige schulden		2	2
Totaal langlopende leningen		<u>76.200</u>	<u>86.256</u>
G Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	12		
1. schulden aan banken		10.056	10.351
2. schulden aan leveranciers en handelskredieten		20.866	15.733
3. belastingen en premies sociale verzekeringen		11.331	11.638
4. schulden ter zake pensioenen		5.618	325
5. overige schulden		43.268	42.921
6. overige passiva		23.192	19.880
Totaal kortlopende schulden		<u>114.331</u>	<u>100.848</u>
H Totaal passiva		<u>383.515</u>	<u>374.398</u>

6.1.2 GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

	Ref.	2022 € 1.000	2021 € 1.000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening			
Zorgverzekeringswet	15.1	472.689	467.170
Wet langdurige zorg	15.2	419	611
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies	15.3	5.692	5.102
Beschikbaarheidbijdragen zorgfuncties	15.5	18.814	18.561
Netto omzet		497.614	491.444
Overige bedrijfsopbrengsten	16	30.872	29.770
Som der bedrijfsopbrengsten		528.486	521.214
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	17	93.811	92.178
Lonen en salarissen	18	190.707	187.575
Sociale lasten	18	27.095	25.019
Pensioenlasten	18	17.153	16.420
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19	32.685	31.304
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	20	0	0
Overige bedrijfskosten	21	159.291	161.105
Som der bedrijfslasten		520.742	513.601
Rentelasten en soortgelijke kosten	22	-1.837	-2.081
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		5.907	5.532
Belastingen	24	-289	-104
Aandeel derden in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	23	-327	-258
RESULTAAT NA BELASTINGEN		5.291	5.170
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2022	2021
		€ 1.000	€ 1.000
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		0	0
Algemene en overige reserves		5.291	5.170
		5.291	5.170

6.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

	Ref.	2022	2021
		€ 1.000	€ 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat voor belastingen		5.907	5.532
Rentelasten en soortgelijke kosten		<u>-1.837</u>	<u>-2.081</u>
Bedrijfsresultaat		7.744	7.613
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	19, 20	32.685	31.304
- mutaties aandeel derden		-388	55
- mutaties (agio)reserve		0	0
- mutaties Diakonia		0	-9
- mutaties voorzieningen	10	<u>788</u>	<u>550</u>
		33.085	31.900
Veranderingen in werkkapitaal:			
- voorraden	4	-1.165	-898
- mutatie onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	5	1.387	0
- vorderingen	6	1.312	-21.340
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	12	<u>13.482</u>	<u>527</u>
		15.016	-21.711
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		55.845	17.802
Ontvangen interest	22	0	-1
Betaalde interest	22	-1.837	-2.080
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	22	0	0
Ontvangen dividenden	22	0	0
Resultaat aandeel derden	23	-327	-258
Belastingen	24	<u>-289</u>	<u>-104</u>
		-2.453	-2.443
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		53.392	15.359
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	2	-18.596	-29.252
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	0	0
Investerings immateriële vaste activa	1	-13.506	-1.018
Vervreemdingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden			
	3	-65	-65
Uitgegeven leningen u/g	3	0	0
Aflossing leningen u/g	3	0	-1
Investerings in overige financiële vaste activa	3	0	0
Desinvesteringen overige financiële vaste activa	3	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-32.167	-30.336
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen	11	0	0
Aflossing langlopende schulden	11	-10.056	-10.352
Kortlopend bankkrediet	12	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-10.056	-10.352
Mutatie geldmiddelen		<u>11.169</u>	<u>-25.329</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	8	24.571	49.900
Stand geldmiddelen per 31 december	8	<u>35.740</u>	<u>24.571</u>
Mutatie geldmiddelen		11.169	-25.329

Toelichting:

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

6.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

6.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Haaglanden Medisch Centrum (HMC) is statutair (en feitelijk) gevestigd te Den Haag.

Vestigingsadres

Naam: Stichting Haaglanden Medisch Centrum
Adres: Lijnbaan 32, 2512 VA
Postbus: Postbus 432, 2501 CK
Plaats: Den Haag
Telefoon: 088 979 7900
KvK: 61262935

De belangrijkste activiteiten van HMC zijn het verlenen en organiseren van gezondheidszorg in de ruimste zin, het geven van beroepsgericht onderwijs en het meewerken aan opleidingen en het verrichten van wetenschappelijk onderzoek in het kader van de volksgezondheid.

De jaarrekening is opgesteld in euro's. In deze jaarrekening zijn alle bedragen x € 1.000 opgenomen, tenzij anders is vermeld.

De raad van bestuur van Stichting Haaglanden Medisch Centrum heeft de jaarrekening 2022 vastgesteld in de vergadering van 27 maart 2023.
De raad van toezicht van Stichting Haaglanden Medisch Centrum heeft de jaarrekening 2022 goedgekeurd in de vergadering van 13 april 2023.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 655 inzake de jaarverslaggeving voor zorginstellingen en Titel 9 Boek 2 BW.

Op 1 januari 2022 is de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) in werking getreden. Deze wet vervangt de Wet toelating zorginstellingen (WTZi). Tevens geldt dat de verplichting tot openbare jaarverantwoording vanaf 1 januari 2022 niet langer voortvloeit uit de WTZi, maar uit het van toepassing geworden nieuwe artikel 40b Wet Marktordening Gezondheidszorg (Wmg). Dit heeft geleid tot een nieuw model jaarrekening. In deze jaarrekening is dan ook sprake van een stelselwijziging.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellings specifieke (sectorale) regels.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Er zijn geen onzekerheden van materieel belang op grond waarvan twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van HMC.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van het volgende:

Stelselwijziging

De jaarrekening 2022 is opgesteld op basis van de regeling openbare jaarverantwoording WMG. Deze regeling schrijft de balans en de winst- en verliesrekening modellen voor die afwijken van de modellen die in de jaarrekening 2021 zijn gehanteerd. De vergelijkende cijfers over 2021 zijn aangepast op basis van de nieuwe modellen. Als gevolg van de stelselwijziging is het resultaat (voor belastingen) over 2022 € 258 duizend hoger dan op basis van de in het voorgaand verslagjaar gehanteerde grondslag door verplaatsing resultaat deelnemingen uit de financiële baten en lasten; de invloed op het vermogen per 31 december 2022 bedraagt € 0. De aanpassingen hebben geen invloed op de omvang van het eigen vermogen ultimo 2021 en het resultaat over 2021. Zorgspecifieke posten zijn waar dit noodzakelijk wordt geacht vermeld in de toelichting.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2021 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2022 mogelijk te maken. De belangrijkste wijzigingen zijn als volgt:

- Personeel niet in loondienst (€ 30.818) en honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten (€ 61.360) zijn gerubriceerd onder kosten uitbesteed werk.
- De andere persoonsgebonden kosten (€ 9.474) zijn verplaatst van personeelskosten naar overige bedrijfskosten.
- Opbrengsten Wet langdurige zorg (€ 611) zijn apart gepresenteerd in plaats van onder Opbrengsten zorgprestaties.
- Beschikbaarheidsbijdrage opleidingen (€ 18.561) wordt niet meer onder subsidies verantwoord maar als aparte regel in de winst- en verliesrekening.
- Resultaat aandeel derden (- € 258) is niet meer verantwoord voor het resultaat voor belasting maar na het resultaat voor belasting.
- Een bedrag van € 36 dat was verantwoord onder overige subsidies is verplaatst naar Overige bedrijfsopbrengsten.

Gebruik van schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de raad van bestuur zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de raad van bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Ziekenhuizen maken jaarlijks een schatting om reguliere zorgcontracten met zorgverzekeraars op schadelastjaar te vertalen naar boekjaren.

Deze schatting is in belangrijke mate gebaseerd op ervaringscijfers.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van de raad van bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- de omzetverantwoording zoals toegelicht onder '6.1.4.3 Specifieke aandachtspunten jaarrekening 2022' en daaraan gekoppeld het saldo Te vorderen uit hoofde van contracten onder Debiteuren en overige vorderingen;
- de vaststelling of sprake is van een bijzondere waardevermindering van vaste activa zoals toegelicht onder 6.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva;
- de voorzieningen voor jubilea, loondoorbetaling bij ziekte en MediRisk eigen behoud zoals toegelicht onder 6.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva;
- de voorziening dubieuze debiteuren onder Debiteuren en overige vorderingen die door HMC wordt geschat op basis van een procentuele oninbaarheid van uitstaande vorderingen vanaf een bepaalde datum voor een aantal specifieke debiteurencategorieën;
- de kortlopende voorzieningen voor Verlofuren en Persoonlijk Levensfase Budget onder de kortlopende schulden.

6.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens van HMC opgenomen, samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin HMC direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat wordt beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan worden beheerst. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding bestaat, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Wanneer er sprake is van een belang in een joint venture, dan wordt het desbetreffende belang proportioneel geconsolideerd. Van een joint venture is sprake indien als gevolg van een overeenkomst tot samenwerking de zeggenschap door de deelnemers gezamenlijk wordt uitgeoefend.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van HMC. Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de groep.

In de consolidatie zijn de volgende rechtspersonen begrepen:

- Express-so BV te Den Haag (100%);

De exploitatie van de restauratieve voorzieningen in de centrale hal van HMC Westeinde en HMC Antoniushove en het bedrijfsrestaurant in HMC Antoniushove wordt door Express-so verzorgd.

De kosten voor aan HMC verstrekte maaltijden worden door Express-so in rekening gebracht. Express-so betaalt huur aan HMC voor het gebruik van de ruimte in de centrale hal. Verder heeft HMC een lening verstrekt aan Express-so voor de aanschaf van inventaris.

- West End Facility BV te Den Haag (100%);

In West End Facility zijn schoonmaakwerkzaamheden en -diensten, afvalverwerking, interne verhuizingen en gebouw- en terreingebonden werkzaamheden ondergebracht.

West End Facility brengt de kosten van de werkzaamheden maandelijks bij HMC in rekening. West End Facility vormt een fiscale eenheid met HMC voor de omzetbelasting waardoor deze kosten zonder BTW in rekening worden gebracht.

- Apotheek MCH Lijnbaan BV te Den Haag (51%);

De activiteiten bestaan uit het exploiteren van een openbare apotheek in HMC Westeinde.

De Apotheek betaalt huur aan HMC voor het gebruik van de ruimte in de centrale hal en de Apotheek brengt de kosten van extramuraal aan patiënten van HMC geleverde geneesmiddelen bij HMC in rekening.

- Expertisecentrum EiB Den Haag BV te Den Haag (80%);

De BV heeft ten doel het opzetten en in stand houden van een kennis- en expertisecentrum voor de behandeling van endometriose. De aandelen van de vennootschap zijn voor 20% in handen van Stichting Medisch Specialisten HMC en HMC bezit de resterende 80% van de aandelen.

HMC brengt de kosten voor het gebruik van de faciliteiten van HMC (zoals OK, kliniek en IC) in rekening bij EiB. Daarnaast huurt EiB ruimte op de polikliniek en maakt gebruik van personeel van HMC dat HMC doorbelast. HMC declareert namens EiB bij Zorgverzekeraars en keert dit vervolgens uit aan EiB.

Overige rechtspersonen, welke niet worden geconsolideerd:

- Cardiologie Centrum Voorschoten BV te Voorschoten (30%);

De activiteiten bestaan uit het exploiteren van medische privéklinieken en het leveren van cardiovasculaire zorg. De aandelen van de vennootschap zijn voor 60% in handen van LUMC, HMC bezit 30% van de aandelen en de resterende aandelen (10%) zijn in handen van Heart for Health BV.

Verbonden rechtspersonen

Als verbonden partijen worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van HMC en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen zijn onder normale marktvoorwaarden aangegaan. De transacties zijn bovenstaand onder consolidatie bij de betreffende verbonden rechtspersoon toegelicht.

6.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

6.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa en passiva hiertegen gewaardeerd.

Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat activa worden opgenomen waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Kosten van immateriële vaste activa anders dan intern gegenereerde activa, waaronder octrooien, licenties en ontwikkeling, worden lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur. Wanneer deze niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, worden de activa in 10 jaar afgeschreven.

De vaste activa worden lineair afgeschreven met een restwaarde van € 0. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de geschatte levensduur die per categorie als volgt is bepaald:

Terreinvoorzieningen	10 tot 50 jaar
Gebouwen	30 tot 50 jaar
Verbouwingen en installaties	3 tot 20 jaar
Inventarissen en ICT	3 tot 10 jaar

Op de waarde van grond vindt geen afschrijving plaats. Bouwrente wordt niet geactiveerd.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze als vooruitontvangen bedrag onder de overlopende passiva opgenomen.

Voor de verwerking van de kosten van groot onderhoud maakt HMC gebruik van de Componentenbenadering. De totale uitgaven worden toegewezen aan de samenstellende delen.

Goodwill

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap. De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen. De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht. De consolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Leasing

Bij HMC kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij HMC ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; de deelnemingen worden volgens deze methode in de balans opgenomen tegen het aandeel van HMC in de netto vermogenswaarde vermeerderd met het aandeel in de resultaten van de deelnemingen vanaf het moment van verwerving. Voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Een voorziening deelneming wordt gevormd indien en voorzover de rechtspersoon aansprakelijk is voor de schulden van de deelneming.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds, met dien verstande dat latente belastingvorderingen alleen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend en verliezen kunnen worden gecompenseerd. De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende

6.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld. Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde. Vorderingen < 1 jaar worden geclassificeerd onder de kortlopende vorderingen indien van toepassing.

Bijzondere Waardeverminderingen van vaste activa

HMC beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief / de kasstroomgenererende eenheid. HMC gaat hierbij uit van een groei van 2% en houdt rekening met afspraken met Zorgverzekeraars, cao en de meerjaren investeringsplannen. Vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd van 4,54% (2021: 2,06%).

De ingeschatte opbrengstwaarde is hoger dan de boekwaarde eind 2022. Aangezien dit saldo positief is, zijn geen aanpassingen gedaan aan de waardering van het vastgoed. Per balansdatum is beoordeeld welke afdelingen niet meer in gebruik zijn en niet meer gebruikt zullen worden. De boekwaarde van deze afdelingen is per balansdatum afgewaardeerd omdat er geen opbrengsten meer zullen worden gerealiseerd door deze activa.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt HMC op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt HMC de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen en verwerkt dit direct in de winst-en-verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de VVP-methode of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten niet in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten geen deel uit van de eerste waardering.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk wordt gewaardeerd op basis van de huidige opbrengstwaarde. Tot het onderhanden werk worden gerekend al die trajecten die nog niet zijn afgesloten per balansdatum. De huidige opbrengstwaarde wordt bepaald door de tussentijds afgeleide Zorgproducten door de OHW Grouper te waarderen tegen de verkoopprijs gecorrigeerd voor eventuele overschrijdingen van de contractwaarden met zorgverzekeraars. Op het onderhanden werk worden de voorschotten in mindering gebracht die zijn ontvangen van zorgverzekeraars.

De reeds gesloten zorgproducten die nog niet zijn gefactureerd zijn ondergebracht in 'Nog te factureren omzet' onder de overige vorderingen.

6.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering, evenals voorschotten vanwege uitgestelde facturatie. De boekwaarde van de vorderingen benadert hiermee de actuele waarde.

Vorderingen op niet EU-ingezetenen worden als niet inbaar behandeld. HMC past bij het bepalen van de voorziening per jaareinde de statische methode toe.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Op de presentatie en classificatie van de onderdelen van het eigen vermogen van HMC is RJ 655 Zorginstellingen toegepast. Het aandeel derden als onderdeel van het groepsvermogen wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het netto belang in de netto-activa van de desbetreffende groepsmaatschappijen.

Voor zover de desbetreffende groepsmaatschappij een negatieve nettovermogenswaarde heeft, worden de negatieve waarde en de eventuele verdere verliezen niet toegewezen aan het aandeel derden, tenzij de derden-aandeelhouders een feitelijke verplichting hebben en in staat zijn om de verliezen voor hun rekening te nemen. Zodra de nettovermogenswaarde van de groepsmaatschappij weer positief is, worden resultaten toegekend aan het aandeel derden.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 4,71%.

Voorziening MediRisk eigen behoud

De voorziening MediRisk eigen behoud is gevormd voor de verwachte kosten voor eigen rekening met betrekking tot de (medische) aansprakelijkheid. De hoogte van de voorziening wordt gevormd op basis van de beste schatting van het eigen risico per schadejaar onder de stop-loss dekking op basis van het verleden verminderd met de reeds door HMC uitbetaalde bedragen. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde omdat het daadwerkelijke moment van uitgaven niet goed kan worden bepaald.

Voorziening loondoorbetaling bij ziekte

In overeenstemming met RJ 271.205 wordt een voorziening gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid tot maximaal 2 jaar. Voor kosten na 2 jaar heeft HMC een verzekering afgesloten. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde omdat de tijdswaarde van geld in deze niet materieel is. In de berekening wordt in het eerste jaar 100% van het salaris doorbetaald en in het tweede jaar 70% van het salaris. De voorziening is opgebouwd inclusief sociale lasten, pensioenpremie, vakantietoeslag en eindejaarsuitkering.

Schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden niet meegenomen in de waardering. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

6.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

6.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

De hierna volgende grondslag is van toepassing op alle groepsmaatschappijen. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

De opbrengsten uit zorgprestaties betreft de werkelijke facturatie aan onder andere zorgverzekeraars, de mutatie onderhanden werk en de mutatie nog te factureren omzet. Deze zijn gewaardeerd tegen opbrengstwaarde. Daarnaast zijn de mutaties voor materiële controles en de mutaties in de contractvorderingen op / schulden aan Zorgverzekeraars verantwoord onder de opbrengsten uit zorgprestaties.

Bij de bepaling van de opbrengsten zorgverzekeringswet heeft HMC de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in deze paragraaf. Hierbij is de "Handreiking Omzetverantwoording MSZ 2013" gevolgd, die door het Bestuurlijk Overleg onder voorzitterschap van het Ministerie van VWS is vastgesteld. Hierbij is het control framework Horizontaal Toezicht toegepast zoals overeengekomen met de representerende zorgverzekeraars.

De bedragen voor de overige zorgprestaties en subsidies zijn gebaseerd op de algemene beleidsregels en beschikkingen van onder meer de NZa.

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit diverse opbrengsten als huur, parkeren en doorberekende kosten. Deze opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben, in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomsten.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievoorziening. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Honoraria medisch specialisten

Ingevolge de invoering van integrale bekostiging per 1 januari 2015 behoren de honorariumvergoedingen voor medisch specialisten tot het opbrengstbegrip van HMC. Baten uit hoofde van integrale bekostiging worden verantwoord wanneer gerealiseerd. De verdeling van de integrale bekostiging in opbrengsten voor het ziekenhuis en opbrengsten voor vrijgevestigde medisch specialisten vindt plaats op basis van gemaakte afspraken tussen het ziekenhuis en het medisch specialistisch bedrijf. Onder de kosten zijn samenhangend met deze post vergoedingen aan het medisch specialistisch bedrijf verantwoord.

Pensioenen

HMC heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij HMC. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). HMC betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. PFZW mag de pensioenen (gedeeltelijk) verhogen bij een beleidsdekkingsgraad van 105% of hoger. PFZW is volgens de spelregels financieel gezond bij een dekkingsgraad van 125%. Pas dan mag PFZW de pensioenen weer volledig verhogen met de prijsstijging in dat jaar. PFZW eindigde het jaar 2022 met een dekkingsgraad van 109,2% en een beleidsdekkingsgraad van 111,6%.

Pensioenfonds zijn wettelijk verplicht om voldoende geld achter de hand te houden. Hebben zij dat niet, dan is er een herstelplan voor een periode van 10 jaar van kracht. Voor PFZW geldt dat voor de periode 2020-2029. Het herstelplan gaat uit van berekeningen die moeten voldoen aan de regels uit de Pensioenwet. Het is wettelijk verplicht om binnen de hersteltermijn de vereiste dekkingsgraad te bereiken. Gedurende het herstelplan verhoogt PFZW de pensioenen niet volledig.

Het pensioenfonds voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. HMC heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. HMC heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de resultatenrekening verantwoord.

6.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen. De rente baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest.

Resultaat deelnemingen

Hieronder is opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa. Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan HMC wordt toegerekend.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat HMC zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door HMC gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Subsidies ter compensatie van HMC voor de kosten van een actief worden in mindering gebracht op het geïnvesteerde bedrag. Op deze wijze loopt de vrijval automatisch synchroon met de afschrijvingen.

Belastingen

HMC is vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, op basis van artikel 5.1, onderdeel c, sub1, Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. HMC is belastingplichtig voor de omzetbelasting. Met West End Facility BV is een fiscale eenheid gevormd voor de omzetbelasting.

De rechtspersonen waarin wordt deelgenomen in het geplaatste kapitaal door HMC zijn zelfstandig belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

De belasting over het resultaat van de deelnemingen wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-afrekbare kosten.

Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief, welke is vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Het tarief voor de heffing van vennootschapsbelasting voor het jaar 2022 bedraagt 15% voor het belastbare bedrag tot € 395.000. Daarboven bedraagt het vennootschapsbelastingtarief 25,8%.

6.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Het niveau van de kasstroomgenererende eenheid betreft geheel HMC. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Het resultaat deelnemingen en resultaat aandeel derden zijn opgenomen onder de operationele kasstroom omdat deze ter ondersteuning van de operationele activiteiten van HMC zijn. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De in de verworven groepsmaatschappij aanwezige geldmiddelen zijn op de aankoopprijs in aftrek gebracht.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen uit hoofde van een financieel leasecontract worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reële waarde-hedges of kasstroom-hedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

Onder de investeringen zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor geldmiddelen zijn opgeofferd.

6.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die zich voordoen tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

6.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Kosten van ontwikkeling	14.361	1.971
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	212	248
Totaal immateriële vaste activa	14.573	2.219
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Boekwaarde per 1 januari	2.219	2.208
Bij: investeringen	13.506	1.018
Af: afschrijvingen	1.152	1.007
Boekwaarde per 31 december	14.573	2.219

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 6.1.6.

Onder kosten van ontwikkeling vallen de kosten van aangekochte software. De investeringen in immateriële vaste activa betreft de investering in het nieuwe EPD dat in november 2022 in gebruik is genomen.

2. Materiële vaste activa

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	129.451	140.800
Machines en installaties	27.802	25.617
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	40.694	42.635
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	2.192	4.017
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	459	467
Totaal materiële vaste activa	200.598	213.536
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Boekwaarde per 1 januari	213.536	214.581
Bij: investeringen	18.596	29.252
Af: afschrijvingen	31.533	30.297
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	200.598	213.536

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 6.1.7.

In 2022 zijn de resterende investeringen in het nieuw gerealiseerde Moeder-Kind Centrum op Westeinde en de nieuwe PET-CT op Antoniushove gedaan alsmede investeringen in het Voedingsconcept en uitbreiding van de Endoscopie. Verder zijn er de reguliere investeringen in inventaris, ICT en technische instandhouding van de locaties. De afschrijvingen op materiële vaste activa stijgen omdat de eind 2021 in gebruik genomen PET-CT en Moeder-Kind centrum voor een volledig jaar worden afgeschreven in 2022.

Er is een hypotheekrecht verstrekt op het onroerend goed aan de Burgemeester Banninglaan in Leidschendam, aan de Lijnbaan en aan de Bronovolaan/Hogenhoucklaan in Den Haag, en aan de Hofcampweg in Wassenaar ten gunste van het Waarborgfonds, de ING Bank en de Nederlandse Staat voor een bedrag van € 167 mln.

6.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Deelnemingen	95	89
Verstrekte leningen	2.563	2.563
Andere deelnemingen	152	131
Overige vorderingen financiële vaste activa	467	429
Totaal financiële vaste activa	3.277	3.212

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

Specificatie deelnemingen:

x € 1.000	31-dec-21	Mutatie uit hoofde van resultaat	31-dec-22
MediRisk	1.414	0	1.414
Apotheek Centrum HAP Den Haag BV	89	6	95
Cardiologie Centrum Voorschoten BV	131	21	152
Subtotaal	1.634	27	1.661
Waardevermindering MediRisk	-1.414	0	-1.414
Totaal	220	27	247

Specificatie overige vorderingen financiële vaste activa:

x € 1.000	31-dec-21	Mutatie	31-dec-22
Latente belastingvorderingen	75	62	137
Disagio Stichting Waarborgfonds Zorgsector	354	-24	330
Totaal	429	38	467

Specificatie leningen:

x € 1.000	31-dec-21	Aflossing	Verstrekt	31-dec-22
Lening u/g Apotheek Haagse Ziekenhuizen	2.345	0	0	2.345
Lening u/g Apotheek Antoniusshove BV	150	0	0	150
Lening u/g OWM MediRisk BA	68	0	0	68
Totaal	2.563	0	0	2.563

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 6.1.8.

6.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

Toelichting deelnemingen:

Het door HMC verstrekte kapitaal aan MediRisk bedraagt € 1.414.878. Omdat deze kapitaalstorting dient ter dekking van schadeclaims waarderen we de inbreng van HMC op € 0. HMC heeft in 2022 geen aanvullende kapitaalstorting verricht.

Apotheek MCH Lijnbaan BV heeft in 2022 een 100% kapitaalbelang (€ 95.000) in Apotheek Centrum HAP BV te Den Haag.

HMC heeft sinds 2019 een direct kapitaalbelang in Cardiologie Centrum Voorschoten BV van 30%.

Toelichting overige vorderingen financiële vaste activa:

In 2016 hebben West End Facility BV en Express-so BV een latente belastingvordering opgenomen die gewaardeerd is tegen het nominale belastingtarief van 15%. Dit in het kader om verliezen te verrekenen met toekomstige winsten. In 2022 bedraagt de latentie € 136.838

In 2017 is een langlopende lening onder borging van het Waarborgfonds aangetrokken. Deze lening had bij aanvang een looptijd van 20 jaar. Het disagio van 0,25% voor deze lening wordt geactiveerd onder Financiële Vaste Activa en hierop wordt afgeschreven over de looptijd van de geborgde lening.

Toelichting leningen:

De kapitaalstructuur van de Apotheek Haagse Ziekenhuizen (AHZ) voorziet niet in voldoende liquiditeit om de levering van geneesmiddelen aan HMC voor te financieren. Afhankelijk van de omzet wordt middels bevoorschotting, door de betrokken instellingen, voorzien in voldoende liquiditeit. Het voorschot van HMC aan de AHZ bedraagt € 2.345.000. Het kredietrisico is minimaal omdat het voorschot kan worden verrekend met door AHZ geleverde / te leveren geneesmiddelen.

HMC heeft aan de apotheken, Apotheek Antoniushove BV en Apotheek MCH Lijnbaan BV, in totaal een bevoorschotting van € 300.000 verstrekt ter dekking van de voorraadpositie van geneesmiddelen. De bevoorschotting aan de Apotheek MCH Lijnbaan BV is in de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd.

In 1993 is een lening aan OWM MediRisk BA, te Utrecht verstrekt voor een bedrag van € 68.067, de rente op deze lening bedraagt 1,55%.

De verstrekte leningen hebben, daar waar niet specifiek een looptijd wordt genoemd, een onbepaalde looptijd.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal € 1.000	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen € 1.000	Resultaat € 1.000
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Express-so BV, te Den Haag	zie 6.1.4	18	100%	305	-89
West End Facility BV, te Den Haag	zie 6.1.4	18	100%	59	-221
Apotheek MCH Lijnbaan BV, te Den Haag	zie 6.1.4	9	51%	1.841	883
Expertisecentrum EIB Den Haag BV, te Den Haag	zie 6.1.4	1	80%	-286	-644
Cardiologie Centrum Voorschoten BV, te Voorschoten	zie 6.1.4	5	30%	525	94

Zeggenschapsbelangen:

Toelichting:

Zowel het resultaat als het vermogen zijn voor 100% in de bovenstaande tabel weergegeven en hebben betrekking op het boekjaar 2022. Verschillen met het verloopoverzicht zijn te verklaren door mutaties in het resultaat uit voorgaande boekjaren.

De negatieve resultaten bij West End Facility BV en Express-so worden veroorzaakt door de impact van Covid-19 in de eerste helft van 2022. Het negatieve resultaat bij Expertisecentrum EIB BV ontstaat door een achterblijvende omzet ondanks de inzet van extra personeel en gynaecologen. HMC heeft het negatieve vermogen van de EIB BV van € 285.937 in de enkelvoudige jaarrekening conform de vermogensmutatie methode op nihil gewaardeerd en tegelijk de MediRisk claim op de BV met eenzelfde bedrag verlaagd.

6.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Medische middelen	5.955	4.770
Leenemballage	45	45
Overige middelen	271	291
Af: incurante voorraden	0	0
Totaal voorraden	6.271	5.106

Toelichting:

De voorraad van HMC neemt in 2022 toe vanwege het grotendeels beeindigen van het aanhouden van een consignatievoorraad op de OK. Deze voorraden zijn overgenomen van de leverancier.
Per 31 december 2022 wordt er geen incurantheid op de voorraden verwacht.

5. Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	50.456	52.698
Af: ontvangen voorschotten	-40.633	-41.488
Totaal onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	9.823	11.210

Toelichting:

Het saldo OHW daalt in 2022 door de ingebruikname eind 2022 van het nieuwe EPD. De hoogte van de bevoorschotting door Zorgverzekeraars beweegt mee met dit saldo.

6.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

6. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Vorderingen op debiteuren	34.208	23.668
Te vorderen uit hoofde van contracten	7.777	4.711
Totaal handelsdebiteuren	41.985	28.379
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	49.847	89.068
Af: ontvangen voorschotten NTF	0	-23.975
Totaal nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	49.847	65.093
Overige vorderingen:		
Vooruitbetaalde bedragen	10.125	7.581
Nog te ontvangen bedragen	9.340	11.662
Overige vorderingen	1.936	1.829
Totaal overige vorderingen	21.401	21.072
Totaal debiteuren en overige vorderingen	113.233	114.544

Toelichting:

In de post Vorderingen op debiteuren is een voorziening voor dubieuze debiteuren verwerkt. Voor 2022 bedraagt deze voorziening € 2.210.000 (2021: € 2.617.000). De post debiteuren is hoger als gevolg van het weer opstarten van de facturatie medio december na de livegang van het nieuwe EPD.

Binnen de post Te vorderen uit hoofde van contracten zijn betalingen door Zorgverzekeraars gedaan over de schadelastjaren 2018-2019 voor in totaal € 6,5 mln. Daarnaast heeft voor schadelastjaar 2020, als gevolg van de CB-regeling vanwege Covid-19, een tussentijdse afrekening met Zorgverzekeraars plaatsgevonden. De vordering voor 2021 is herijkt en voor 2022 bestaat een vordering van € 9,8 mln.

De post Nog te factureren daalt omdat eind 2021 sprake was van het nog niet kunnen factureren aan één verzekeraar. Dit is in 2022 niet aan de orde. Het hiermee samenhangende ontvangen voorschot is in 2022 terugbetaald. De post is nog wel hoger dan normaal door de livegang van het nieuwe EPD waardoor nog niet alle Zorgproducten zijn gefactureerd.

De post Vooruitbetaalde bedragen neemt toe door betaalde (hogere) contractfacturen aan leveranciers, waaronder Chipsoft voor het nieuwe EPD.

De post Nog te ontvangen bedragen daalt door ontvangen transformatiegelden 2019-2021 en ontvangen opleidingsvergoedingen. Verder bestaat deze post uit nog te ontvangen subsidiebedragen en vorderingen op NOK West BV.

De post Overige vorderingen bestaat uit een vordering eigen behoud MediRisk op het MSB voor hun bijdrage in de kosten voor medische aansprakelijkheid en diverse vorderingen van West End Facility BV, Express-so BV en Expertisecentrum EiB Den Haag BV.

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

8. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Bankrekeningen	35.722	24.557
Kassen	18	14
Totaal liquide middelen	35.740	24.571

Toelichting:

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

De liquide middelen stijgen door een mutatie in het werkkapitaal als gevolg van eerdere facturatie vergeleken met het vorige boekjaar.

6.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

PASSIVA

9. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Kapitaal	989	989
Bestemmingsreserves	354	355
Algemene en overige reserves	183.198	177.907
Aandeel derden	902	1.291
Totaal groepsvermogen	185.443	180.542

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Kapitaal	989	0	0	989
Totaal kapitaal	989	0	0	989

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Bestemmingsreserves:				
Reserve bond medische specialisten	355	0	-1	354
Totaal bestemmingsreserves	355	0	-1	354

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Algemene reserves	177.668	5.291	0	182.959
Overige reserves:				
Diakonia	239	0	0	239
Totaal algemene en overige reserves	177.907	5.291	0	183.198

Aandeel derden

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Aandeel derden	1.291	0	-389	902
Totaal algemene en overige reserves	1.291	0	-389	902

Toelichting:

Kapitaal:

Het kapitaal is gevormd vanuit ziekenhuis Bronovo (€ 0,99 mln.).

Bestemmingsreserves:

Reserve Bond Medisch Specialisten

De Bond Medisch Specialisten heeft in 2001 haar activiteiten beëindigd. Het batige saldo heeft de bond in 2008 aan de ziekenhuizen gedoneerd. De gelden dienen te worden aangewend voor opleiding en onderzoek door medisch specialisten en arts-assistenten.

6.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

PASSIVA

Toelichting (vervolg):

Algemene en overige reserves:

Algemene Reserve

De winst wordt toegevoegd aan de algemene reserves. De mutatie in 2022 bestaat uit een toevoeging in het kader van de resultaatbestemming ad. € 5,3 mln. In 2022 zijn er geen onttrekkingen en dotaties geweest.

Overige reserves

De reserve Diakonia is ten behoeve van de verplichting die het HMC heeft in het bijdragen aan de uitvaart van verbonden diaconessen en onderhoud van de graven.

Aandeel derden

Aandeel derden

Aandeel derden betreft het resultaat aandeel derden van Apotheek MCH Lijnbaan BV en Expertisecentrum EiB Den Haag BV verminderd met de dividenduitkering over 2021 van Apotheek MCH Lijnbaan BV in 2022. Door het negatieve eigen vermogen van het Expertisecentrum per 2022 maakt de agioreserve van het Expertisecentrum per 2022 geen onderdeel meer uit van het aandeel derden.

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	5.291	5.170
Herwaardering materiële vaste activa	0	0
Afwaardering/herwaardering financiële vaste activa	0	0
Af: Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen	0	0
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling als onderdeel van het groepsvermogen	0	0
Totaalresultaat van de instelling	5.291	5.170

10. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-22	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-22
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Jubilea	1.116	338	-280	0	1.174
Loondoorbetaling bij ziekte	164	385	0	-164	385
Voorziening MediRisk eigen behoud	5.472	2.142	-833	-800	5.981
Totaal voorzieningen	6.752	2.865	-1.113	-964	7.540

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-22
	€ 1.000
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	1.106
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	6.434
hiervan > 5 jaar	1.872

6.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

PASSIVA

Toelichting per categorie voorziening:

Jubilea

Voor toekomstige jubileumuitkeringen is conform de geldende regelgeving een voorziening gevormd. Ultimo 2022 bedraagt de voorziening ca. € 1,2 mln. De uitkeringen worden contant gemaakt tegen 4,71% (2021: 2,47%)

Loondoorbetaling bij ziekte

HMC heeft een voorziening gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die structureel niet meer in staat zijn om (volledige) werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid tot maximaal 24 maanden. Ultimo 2022 bedraagt de voorziening ca. € 0,4 mln.

Voorziening MediRisk eigen behoud

Met ingang van 2016 heeft MediRisk er voor gekozen om de (medische) aansprakelijkheid alleen nog te verzekeren op basis van een stop-loss dekking. Voor HMC betekent dit dat het totaal van alle schades aangemeld in een jaar tot een bepaald bedrag volledig voor rekening van HMC komt. Indien het totaal aan schades boven dit bedrag uit komt is er dekking vanuit de verzekeraar MediRisk. Aangezien pas na een aantal jaren de omvang van het schadebedrag over een specifiek jaar is vast te stellen, wordt er een voorziening opgenomen ter hoogte van de beste schatting van het eigen risico per jaar onder de stop-loss dekking. De dotatie (€ 2,1 mln) betreft de verwachte uit te keren schadeclaims voor schadejaar 2022. De onttrekking (€ 0,8 mln) betreft de betaalde schadeclaims in 2022. De vrijval (€ 0,8 mln) is het verschil tussen de voorziening dit jaar en vorig jaar, rekening houdend met de dotatie en onttrekking, en ontstaat door een herijking van de verwachte toename van de schadeclaims van oude schadejaren.

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Schulden aan banken	76.198	86.254
Overige langlopende schulden	2	2
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>76.200</u>	<u>86.256</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2021	2020
	€ 1.000	€ 1.000
Stand per 1 januari	96.605	108.068
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	10.351	11.463
Stand per 31 december	<u>86.254</u>	<u>96.605</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	10.056	10.351
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>76.198</u>	<u>86.254</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	10.056	10.351
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	76.198	86.254
hiervan > 5 jaar	42.074	48.880

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden 6.1.9.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. In 2022 zijn er geen nieuwe leningen aangetrokken.

6.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

PASSIVA

12. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Schulden aan banken	10.056	10.351
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	20.866	15.733
Belastingen en sociale premies	11.331	11.638
Schulden terzake pensioenen	5.618	325
<u>Overige schulden:</u>		
Nog te betalen salarissen	1.422	2.377
Vakantiegeld	7.911	7.487
Vakantiedagen	5.441	5.346
CAO levensfase	21.897	20.846
Interest leningen	507	576
Te verrekenen met Medische Specialisten	5.991	6.207
Vennootschapsbelasting	99	82
Totaal overige schulden	43.268	42.921
Overige passiva	23.192	19.880
Totaal kortlopende schulden	114.331	100.848

Toelichting:

De schulden aan leveranciers stijgen door nog te betalen investeringsfacturen voor HiX en radiologie.

De schulden terzake pensioenen neemt toe door een gewijzigde afrekening bij het pensioenfonds. Vanaf 2022 wordt niet meer gewerkt met voorschotbetalingen door HMC maar met betalingen achteraf op werkelijk af te dragen premie.

De daling van de post Nog te betalen salarissen wordt veroorzaakt door een te betalen éénmalige cao uitkering eind 2021.

De stijging van de post CAO levensfase is toe te schrijven aan de te verwachten nieuwe CAO die tot een hogere waardering van de verlofuren per jaareinde leidt.

Het te verrekenen bedrag met Medisch Specialisten betreft het nog te betalen bedrag over 2022.

De post overige passiva bestaat uit nog te besteden subsidiebedragen, rekening-courantverhoudingen, vooruitontvangen bedragen, verwachte afvloeiingskosten personeel en overige nog te betalen facturen en bedragen. De stijging van de overige passiva wordt voornamelijk veroorzaakt door het subsidiebedrag 2022 van de subsidieregeling Opschaling IC.

6.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

13. Financiële instrumenten

Algemeen

HMC maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Dit betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Daarnaast maakt HMC zo nodig gebruik van afgeleide financiële instrumenten om de renterisico's af te dekken.

HMC handelt niet in deze financiële instrumenten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan HMC verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen op debiteuren zijn voor circa 87% geconcentreerd bij zorgverzekeraars. Deze zorgverzekeraars vervullen een systeemfunctie en vormen daarmee geen kredietrisico. Voor de overige vorderingen is het kredietrisico gewaardeerd en is een voorziening voor dubieuze debiteuren gevormd.

Renterisico en kasstroomrisico

HMC loopt renterisico over eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij enkele leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. Hierdoor is er geen sprake van een renterisico op deze leningen. Andere leningen hebben een vast rentepercentage dat tussentijds moet worden herzien. Om het renterisico op deze leningen te beperken hanteert HMC als uitgangspunt dat in enig jaar voor maximaal 20% van de leningenportefeuille de rente opnieuw mag worden vastgesteld. De leningen worden in principe aangehouden tot het einde van de looptijd. Ten slotte heeft HMC leningen met een variabel rentepercentage. Het beleid hierbij is om, afhankelijk van de rentevisie, afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Sinds 2006 heeft HMC gebruik gemaakt van rentederivaten om opwaartse renterisico's af te dekken. HMC heeft geen renteswap meer in portefeuille omdat de laatste renteswap per 15 december 2018 is geëindigd. Er is nog geen nieuwe renteswap aangetrokken ter dekking van het opwaartse renterisico van de 3-maands Euribor van de Euroflex lening bij de ING Bank uit december 2008. Dit risico wordt als acceptabel beschouwd.

14. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

HMC vormt met West End Facility BV een fiscale eenheid voor de omzetbelasting en staat aan het hoofd hiervan. Op grond van de Invorderingswet zijn HMC en de met haar gevoegde dochteronderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

St Jacobusstichting

HMC heeft op 29 oktober 2018 met de St Jacobusstichting een overeenkomst gesloten waarbij de St Jacobusstichting vanaf 2018 een microscoop om niet ter beschikking stelt aan HMC voor de behandeling van intra-axiale hersentumoren.

HMC dient per 2022 jaarlijks 250 patiënten te behandelen. Wanneer dit aantal niet wordt behaald dient HMC de apparatuur tegen de dan geldende boekwaarde van € 203.251 over te nemen van de St Jacobusstichting. HMC behandelde in 2022 400 patiënten met intra-axiale hersentumoren waardoor de apparatuur niet hoeft te worden overgenomen.

HMC heeft op 29 oktober 2018 met de St Jacobusstichting een overeenkomst gesloten waarbij de St Jacobusstichting vanaf 2018 een Neuro-angiostatief om niet ter beschikking stelt aan HMC voor de behandeling van acute neurovasculaire aandoeningen.

HMC dient per 2023 jaarlijks 950 patiënten te behandelen. Wanneer dit aantal niet wordt behaald dient HMC de apparatuur tegen de dan geldende boekwaarde van € 470.079 over te nemen van de St Jacobusstichting. HMC verwacht de apparatuur niet te hoeven overnemen.

HMC heeft op 21 oktober 2019 met de St Jacobusstichting een overeenkomst gesloten waarbij de St Jacobusstichting vanaf 2019 een Camerasysteem om niet ter beschikking stelt aan HMC dat chirurgen in staat stelt om tumoren duidelijker in beeld te brengen tijdens een operatie. HMC dient per 2025 jaarlijks 475 patiënten te behandelen. Wanneer dit aantal niet wordt behaald dient HMC de apparatuur tegen de dan geldende boekwaarde van € 86.663 over te nemen van de St Jacobusstichting. HMC verwacht de apparatuur niet te hoeven overnemen.

Zekerheden

HMC heeft aan de ING Bank, De Nederlandse Staat en het Waarborgfonds voor de Zorgsector een positieve hypotheekverklaring afgegeven. Aan de ING Bank is daarnaast eveneens een negatieve pledge/pari passu en cross default verklaring afgegeven.

Verder is een eerste pandrecht verstrekt op de vorderingen op alle handelsdebiteuren aan de ING Bank.

In 2016 is op verzoek van het Waarborgfonds hypotheek gevestigd op het onroerend goed van Westeinde, Antoniushove en Bronovo inclusief verpanding van de hierin aanwezige roerende zaken ten behoeve van de ING Bank, de Nederlandse Staat en het Waarborgfonds voor een totaalbedrag van € 167 mln. In de hypotheek is niet betrokken het H-gebouw, kadastraal bekend onder L12091.

De totale kredietfaciliteit bij de ING Bank bedraagt per 31 december 2022 € 64.000.000, bestaande uit een werkkapitaalfaciliteit van € 35.000.000 en drie leningen.

Obligoverplichtingen Waarborgfonds

In 2022 is geen lening toegevoegd aan de geborgde leningen bij het Waarborgfonds. De obligoverplichting van 3% over de geborgde restschuld bedraagt ca. € 1,48 mln. Het obligo wordt slechts ingeroepen in het uitzonderlijke geval dat het waarborgfonds voor de zorgsector over onvoldoende vermogen beschikt.

6.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

Lease- en investeringsverplichtingen

HMC heeft in maart 2020 een operationele lease overeenkomst afgesloten voor een dienstauto. Het betreft een overeenkomst voor 60 maanden tegen € 1.417 per maand.

HMC heeft in juli 2021 drie operationele lease overeenkomsten afgesloten voor dienstauto's voor KCL. Het betreffen overeenkomsten voor 60 maanden tegen in totaal € 1.192 per maand.

HMC heeft in november 2021 twee operationele lease overeenkomsten afgesloten voor dienstauto's voor S&H. Het betreffen overeenkomsten voor 60 maanden tegen in totaal € 842 per maand.

HMC heeft in juni 2022 een operationele lease overeenkomst afgesloten voor een dienstauto. Het betreft een overeenkomst ingaande per 13 januari 2023 voor 60 maanden tegen € 1.774 per maand.

HMC heeft in december 2022 een operationele lease overeenkomst afgesloten voor een dienstauto. Het betreft een overeenkomst ingaande per 7 februari 2023 voor 60 maanden tegen € 1.389 per maand.

HMC is verplichtingen aangegaan voor diverse investeringen in inventaris, ICT en bouw. Per 31 december bedraagt de waarde van deze verplichtingen € 7,3 mln. Een deel van deze verplichtingen heeft betrekking op de realisatie van het HiX standaard content EPD.

Met betrekking tot het wassen door derden en het gebruik van kopieerfaciliteiten zijn meerjarige overeenkomsten afgesloten.

Huur ruimten derden

Er is sprake van verplichtingen uit hoofde van lopende huurcontracten voor diverse poliklinieken en bedrijfsruimte. Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen als volgt te specificeren:

Bedragen x € 1.000	
Binnen één jaar	654
Tussen één en vijf jaar	572
Meer dan vijf jaar	1.168

Met de firma ISS Facility Services is een overeenkomst gesloten voor het uitbaten van het restaurant op locatie Bronovo.

Ten behoeve van de magazijnruimte Zinkwerf in Den Haag heeft HMC een bankgarantie verstrekt van € 36.202.

Verhuur ruimten derden

Door deelnemingen worden de volgende ruimten gehuurd van HMC:

- Begane grond in de centrale hal locatie HMC Westeinde door Express-so BV;
- Begane grond in de centrale hal locatie HMC Antoniushove door Express-so BV;
- Begane grond in de centrale hal locatie HMC Westeinde door Apotheek MCH Lijnbaan BV;
- Bedrijfsruimte aan de Bronovolaan 5 locatie HMC Bronovo door Expertisecentrum Eib Den Haag BV.

Macrobeheersingsinstrument

Het macrobeheersingsinstrument (MBI) kan door de minister van VWS worden ingezet bij overschrijdingen van het makro kader zorg. Het MBI is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg. Inzet van het MBI betekent een terugvordering bij instellingen voor medisch specialistische zorg. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een MBI-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, die afhankelijk is van de realisatie van het MBI-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het MBI-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd. Het MBI omzetplafond is in 2018 overschreden met € 182 mln. Ook is in 2021 een overschrijding zichtbaar. In het Integraal Zorg Akkoord is afgesproken dat ten aanzien van deze overschrijdingen het MBI in 2018 en 2021 niet zal worden ingezet.

Voor 2022 is het MBI_omzetplafond door de Nza vastgesteld op € 25.975 mln. Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 is niet bekend of sprake is van een overschrijding van het MBI-omzetplafond.

HMC is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken of er uiteindelijk sprake zal zijn van een daadwerkelijke verplichting voor de instelling voortkomende uit het MBI. Hierdoor is deze mogelijke verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans per 31 december 2022.

Mocht het MBI worden ingezet, dan zal de macro-overschrijding worden verhaald op individuele zorginstellingen naar rato van de gerealiseerde omzet (waarop het MBI van toepassing is).

Generatiebeleid

Het Generatiebeleid zorgt ervoor dat oudere medewerkers minder kunnen werken en op gezonde wijze de AOW-gerechtigde leeftijd kunnen halen. De generatieregeling is van toepassing op alle medewerkers van HMC die op grond van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd bij HMC werkzaam zijn en minimaal 8 jaar in dienst zijn van een organisatie waarop de cao-ziekenhuizen van toepassing is en de medewerkers dienen "op het moment van aanvang van deelname" nog maximaal 5 jaar verwijderd te zijn van het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Dit moment is de vroegst mogelijke ingangsdatum.

Vanwege de beperkte deelname aan deze regeling op balansdatum en het nog niet betrouwbaar kunnen inschatten van de verwachte toekomstige deelname aan deze regeling heeft HMC geen verplichting tot uitdrukking gebracht in de balans per 31 december 2022.

6.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen € 1.000	Kosten van ontwikkeling € 1.000	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom € 1.000	Kosten van goodwill die van derden is verkregen € 1.000	Vooruitbe- talingen op immateriële activa € 1.000	Totaal € 1.000
Stand per 1 januari 2022						
- aanschafwaarde	0	4.963	0	359	0	5.322
- cumulatieve afschrijvingen	0	2.992	0	111	0	3.103
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u>0</u>	<u>1.971</u>	<u>0</u>	<u>248</u>	<u>0</u>	<u>2.219</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	13.506	0	0	0	13.506
- afschrijvingen	0	1.116	0	36	0	1.152
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>12.390</u>	<u>0</u>	<u>-36</u>	<u>0</u>	<u>12.354</u>
Stand per 31 december 2022						
- aanschafwaarde	0	18.469	0	359	0	18.828
- cumulatieve afschrijvingen	0	4.108	0	147	0	4.255
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>0</u>	<u>14.361</u>	<u>0</u>	<u>212</u>	<u>0</u>	<u>14.573</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>		14,30%		10%		

6.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen € 1.000	Machines en installaties € 1.000	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting € 1.000	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa € 1.000	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa € 1.000	Totaal € 1.000	Deel- nemingen € 1.000	Totaal € 1.000
Stand per 1 januari 2022								
- aanschafwaarde	324.912	47.057	111.939	4.017	0	487.925	1.262	489.187
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	184.112	21.440	69.304	0	0	274.856	795	275.651
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u>140.800</u>	<u>25.617</u>	<u>42.635</u>	<u>4.017</u>	<u>0</u>	<u>213.069</u>	<u>467</u>	<u>213.536</u>
Mutaties in het boekjaar								
- investeringen	2.814	6.180	11.310	-1.825	0	18.479	117	18.596
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	14.163	3.995	13.251	0	0	31.409	124	31.533
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>								
.aanschafwaarde	7.976	1.613	10.921	0	0	20.510	0	20.510
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	7.976	1.613	10.921	0	0	20.510	0	20.510
<i>- desinvesteringen</i>								
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-11.349</u>	<u>2.185</u>	<u>-1.941</u>	<u>-1.825</u>	<u>0</u>	<u>-12.930</u>	<u>-8</u>	<u>-12.938</u>
Stand per 31 december 2022								
- aanschafwaarde	319.750	51.624	112.328	2.192	0	485.894	1.378	487.272
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	190.299	23.822	71.634	0	0	285.755	919	286.674
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>129.451</u>	<u>27.802</u>	<u>40.694</u>	<u>2.192</u>	<u>0</u>	<u>200.139</u>	<u>459</u>	<u>200.598</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	zie waarderingsgrondslagen							

6.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Leningen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	Overige effecten	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen financiële vaste activa	Totaal
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2022	89	0	0	2.563	131	0	0	0	429	3.212
Kapitaalstortingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	6	0	0	0	21	0	0	0	0	27
Ontvangen dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Acquisities van deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nieuwe/vervallen consolidaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstrekte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0	0	0	62	62
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(Terugname) waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0	0	0	-24	-24
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>95</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.563</u>	<u>152</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>467</u>	<u>3.277</u>
Som waardeverminderingen										0

6.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2022

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2021	Nieuwe leningen in 2022	Aflossing in 2022	Restschuld 31 december 2022	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2022	Aflos- sings- wijze	Aflos-sing 2023	Gestelde zekerheden
		€ 1.000			%	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000			€ 1.000	
Nederlandse Waterschapsbank	24-jan-02	5.899	20	onderhands	0,110%	295	0	295	0	0	1	lineair	0	2)
Nederlandse Waterschapsbank	15-aug-02	7.000	25	onderhands	1,180%	1.680	0	280	1.400	0	6	lineair	280	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	15-aug-02	6.000	25	onderhands	3,640%	1.440	0	240	1.200	0	6	lineair	240	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	13-aug-02	7.000	25	onderhands	0,650%	1.680	0	280	1.400	0	6	lineair	280	2)
Nederlandse Waterschapsbank	14-nov-03	7.000	20	onderhands	2,340%	700	0	350	350	0	2	lineair	350	2)
Nederlandse Waterschapsbank	14-nov-03	7.000	20	onderhands	1,110%	700	0	350	350	0	2	lineair	350	2)
Nederlandse Waterschapsbank	18-sep-06	12.000	20	onderhands	2,990%	3.000	0	600	2.400	0	5	lineair	600	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	18-sep-06	14.000	20	onderhands	1,700%	3.500	0	700	2.800	0	5	lineair	700	2)
ING Bank	15-dec-08	35.000	20	euroflex	2,035%	12.250	0	1.750	10.500	1.750	7	lineair	1.750	3)
Bank Nederlandse Gemeenten	15-apr-02	3.491	30	onderhands	3,570%	1.280	0	116	1.164	584	11	lineair	116	1)
Bank Nederlandse Gemeenten	3-jun-02	3.491	30	onderhands	1,625%	1.280	0	116	1.164	584	11	lineair	116	1)
Bank Nederlandse Gemeenten	22-okt-02	3.491	30	onderhands	3,670%	1.279	0	117	1.162	577	11	lineair	117	1)
Bank Nederlandse Gemeenten	15-dec-02	3.490	30	onderhands	-0,040%	1.280	0	116	1.164	584	11	lineair	116	1)
Bank Nederlandse Gemeenten	1-jul-03	5.236	30	onderhands	3,300%	2.094	0	175	1.919	1.044	12	lineair	175	1)
Bank Nederlandse Gemeenten	14-mrt-03	3.490	30	onderhands	-0,100%	1.397	0	116	1.281	701	12	lineair	116	1)
Nederlandse Waterschapsbank	1-dec-11	15.000	15	onderhands	0,570%	5.000	0	1.000	4.000	0	5	lineair	1.000	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	1-sep-03	10.000	40	onderhands	4,770%	5.500	0	250	5.250	4.000	22	lineair	250	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	1-sep-03	5.000	20	onderhands	4,495%	500	0	250	250	0	2	lineair	250	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	30-nov-15	15.000	30	onderhands	1,790%	12.000	0	500	11.500	9.000	24	lineair	500	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	30-nov-15	6.000	15	onderhands	-0,100%	3.600	0	400	3.200	1.200	9	lineair	400	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	25-apr-16	3.000	15	onderhands	0,965%	2.000	0	200	1.800	800	10	lineair	200	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	25-jan-17	18.000	20	onderhands	1,169%	14.400	0	900	13.500	9.000	16	lineair	900	2)
ING Bank	1-mei-17	15.000	10	onderhands	1,900%	11.625	0	750	10.875	7.125	6	lineair	750	3)
ING Bank	1-jan-18	10.000	8	onderhands	1,900%	8.125	0	500	7.625	5.125	5	lineair	500	3)
Totaal		220.587				96.605	0	10.351	86.254	42.074			10.056	

Gestelde zekerheid:

- 1) Rijksgarantie
- 2) Waarborgfonds
- 3) Hypotheek op het onroerend goed aan de Burgemeester Banninglaan in Leidschendam, aan de Lijnbaan in Den Haag, aan de Bronovolaan in Den Haag en aan de Hofcampweg in Wassenaar.

Er zijn geen schulden in rang achtergesteld bij andere schulden. Voor de hypotheek hebben het Waarborgfonds voor de Zorgsector, de ING Bank en de Nederlandse Staat een positie die gelijk in rang is. In 2016 is ter meerdere zekerheid hypotheekrecht op het onroerend goed aan de Burgemeester Banninglaan in Leidschendam, aan de Lijnbaan, aan de Bronovolaan/Hogenhoucklaan in Den Haag en aan de Hofcampweg in Wassenaar verstrekt ten gunste van het Waarborgfonds, de ING Bank en de Nederlandse Staat voor een bedrag van € 167 mln.

6.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

BATEN

15. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

15.1 Zorgverzekeringswet

De baten zorgverzekeringswet zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Zorgverzekeringswet	464.036	452.807
Overige zorgprestaties	8.653	14.363
Totaal Zorgverzekeringswet	472.689	467.170

Toelichting:

In deze post is een mutatie op onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten begrepen van € -2.243.000 (2021: € 3.385.000).

De Opbrengsten zorgverzekeringswet worden in 2022 vormgegeven door de contracten met Zorgverzekeraars en nemen toe door indexatie van de afspraken voor 2022 en door toename van de dure geneesmiddelen.

De Overige zorgprestaties bestaan uit onderlinge dienstverlening met andere zorginstellingen, fysiotherapie, poliklinische bevallingen, sportgeneeskunde en opbrengsten uit de penitentiaire inrichtingen. Deze zorgprestaties namen in 2021 sterk toe door de uitvoering van Covid testen. In 2022 zijn deze testen weer sterk afgenomen. Verder wordt de 1e lijns diagnostiek van VGZ sinds 2021 gefactureerd aan STAR - SHL en via hen door VGZ betaald.

15.2 Wet langdurig zorg

De baten wet langdurige zorg zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Wet langdurige zorg	419	611
Totaal Wet langdurig zorg	419	611

Toelichting:

Deze post bestaat uit opbrengsten verkeerde beddagen en diagnostiek verricht voor organisaties in de VVT sector en wordt sinds dit jaar apart gepresenteerd in de jaarrekening.

15.3 Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies

De baten subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies	5.692	5.102
Totaal Subsidies	5.692	5.102

Toelichting:

Deze post bestaat uit de subsidies voor het Stagefonds, de Kwaliteitsimpuls Personeel, het Sectorfonds, Praktijkleren en een subsidie voor gegeven Covid-19 vaccinaties. Toename in 2022 ontstaat door de subsidie voor Covid vaccinaties en een hogere subsidie vanuit het Stagefonds en het Sectorfonds.

15.5 Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties

De baten beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Beschikbaarheidsbijdragen zorgfuncties	18.814	18.561
Totaal Beschikbaarheidsbijdragen zorgfuncties	18.814	18.561

Toelichting:

De subsidies vanuit Beschikbaarheidsbijdragen zorgfuncties zijn in 2022 toe genomen. Dit is toe te schrijven aan indexatie en een opbrengst uit voorgaande boekjaren.

6.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

BATEN

16. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten (niet uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten) zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Overige dienstverlening	5.788	3.282
Overige opbrengsten	25.084	26.488
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	30.872	29.770

Toelichting:

De post 'Overige dienstverlening' bestaat uit Huuropbrengsten, Verloskunde 1e lijn, Tandheelkunde en No Show opbrengsten. Deze post stijgt door de verantwoording van de doorbelaste kosten aan NOK West BV onder deze rubriek. Tot 2022 werden deze doorbelaste kosten verantwoord onder de overige opbrengsten.

De overige opbrengsten bestaan uit onder meer doorbelaste kosten aan het MSB, parkeeropbrengsten en opbrengsten restaurant. Ook wordt hier de vergoeding voor de generieke meerkosten Covid verantwoord. Gecorrigeerd voor de daling van de doorbelaste kosten aan NOK West BV stijgen de overige opbrengsten door doorberekende kosten aan derden en parkeren.

LASTEN

17. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Personeel niet in loondienst	32.691	30.818
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	61.120	61.360
Totaal kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	93.811	92.178

Toelichting:

De kosten voor personeel niet in loondienst blijven hoog door enerzijds de krapte op de arbeidsmarkt en anderzijds de druk op personeel vanwege het ziekteverzuim in 2022.

De honorariumkosten worden bepaald als percentage van de opbrengsten Zorgprestaties verminderd met een aantal specifieke posten. De honorariumkosten voor de werkzaamheden voor de EIB BV worden direct in rekening gebracht bij deze BV.

18. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Lonen en salarissen	190.707	187.575
Sociale lasten	27.095	25.019
Pensioenlasten	17.153	16.420
Totaal personeelskosten	234.955	229.014
Specificatie aantal personeelsleden in loondienst (in FTE's) per segment per 31 december:		
Ziekenhuis Haaglanden Medisch Centrum	3.299	3.349
Aantal personeelsleden in loondienst	3.299	3.349
Personeel in loondienst deelnemingen (in FTE's) per 31 december	97	93
Totaal aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden per 31 december	3.396	3.442

6.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

LASTEN

Toelichting:

De stijging van de post 'Lonen en salarissen' wordt veroorzaakt door de afspraken in het kader van de CAO 2021-2023.

De sociale lasten zijn in 2022 toegenomen door de CAO 2021-2023.

De toename van de pensioenpremies is toe te schrijven aan de stijging van de post 'Lonen en salarissen' en een toename van de premie met 0,8 procentpunt.

19. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	1.152	1.007
- materiële vaste activa	31.533	30.297
Totaal afschrijvingen	32.685	31.304

Toelichting:

De afschrijvingen op immateriële vaste activa stijgen door de ingebruikname van het nieuwe EPD in 2022.

De afschrijvingen op materiële vaste activa stijgen door een volledig jaar aan afschrijving voor de PET-CT en het Moeder-Kind centrum die eind 2021 in gebruik zijn genomen.

20. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	0	0
Totaal	0	0

Toelichting:

Er hebben in 2022 geen bijzondere waardeverminderingen plaatsgevonden.

6.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

LASTEN

21. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Andere persoonsgebonden personeelskosten	9.910	9.474
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	10.566	10.903
Algemene kosten	34.838	33.732
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	92.331	95.935
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	5.360	4.570
- Energiekosten gas	1.779	2.045
- Energiekosten stroom	1.829	1.931
- Energie transport en overig	1.801	730
Subtotaal	10.769	9.276
Huur en leasing	1.369	1.603
Dotaties dubieuze debiteuren	322	616
Overige baten en lasten	-814	-434
Totaal overige bedrijfskosten	159.291	161.105

Toelichting:

De andere persoonsgebonden personeelskosten worden vanaf 2022 verantwoord onder de overige bedrijfskosten. Deze stijgen door een toename in studie en congreskosten en een toename van de reiskosten door de afname van Covid-19 in 2022.

De kosten van 'voedingsmiddelen en hotelmatige kosten' dalen in 2022 door lagere schoonmaakkosten en door een daling van het interklinisch ambulancevervoer in verband met de afname van Covid-19 in 2022.

De algemene kosten stijgen door hogere kosten voor ICT contracten (onder meer Chipsoft) en iets hogere verzekeringskosten.

De patiëntgebonden kosten dalen door een afname van de kosten voor reguliere geneesmiddelen, minder onderzoeken die door derden zijn uitgevoerd en minder Covid gerelateerde kosten, onder meer door minder Covid testen die zijn uitgevoerd.

De onderhoudskosten nemen toe als gevolg van verouderde installaties die de komende jaren worden vernieuwd.

De kosten voor energie stijgen in 2022 door de sterk toegenomen energieprijzen voor stadsverwarming ondanks een daling van het gas en stroomverbruik op locaties Bronovo en Antoniushove.

De kosten voor huur en leasing dalen door de beëindiging eind 2021 van de huur van 24 appartementen in de Hubertustoren bij locatie Bronovo en door een gedaalde huur van inventaris en ICT.

22. Rentelasten en soortgelijke kosten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.837	-2.081
Totaal rentelasten en soortgelijke kosten	-1.837	-2.081

Toelichting:

Onder de rentelasten en soortgelijke kosten vallen de kosten voor langlopende rente, bankrente en overige rentekosten.

6.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

LASTEN

23. Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Resultaat deelnemingen	-327	-258
Totaal Resultaat aandeel derden	<u>-327</u>	<u>-258</u>

Toelichting:

Het resultaat aandeel derden per 31 december 2022 betreft het resultaat aandeel derden van Apotheek MCH Lijnbaan BV en van Expertisecentrum EiB Den Haag BV.

24. Belastingen

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Belastingen	289	104
Totaal belastingen	<u>289</u>	<u>104</u>

Toelichting:

De belasting over het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening ten bedrage van € 289.000 kan als volgt worden toegelicht:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Resultaat deelneming uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen	213	303
Latente vennootschapsbelasting	43	-104
Acute vennootschapsbelasting huidig boekjaar	246	208
Vennootschapsbelasting voorgaande boekjaren	0	0
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	<u>289</u>	<u>104</u>

25. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2022 zijn als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
1 Controle van de jaarrekening	242	232
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	54	37
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	<u>296</u>	<u>269</u>

Toelichting:

De honoraria worden verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben.

26. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichhouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 27.

6.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2022

27. Wet normering topinkomens (WNT) verantwoording

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op HMC.
Het HMC is volgens de WNT (zorg- en jeugdhulp), op basis van een berekende totaalscore van 14, ingedeeld in klasse V.
Voor topfunctionarissen en overige functionarissen geldt een toepasselijke bezoldigingsnorm van € 216.000 in 2022.

De bezoldiging van de functionarissen die over 2022 in het kader van de WNT verantwoord worden, is als volgt:

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2022 bedragen x € 1					
	I.C.D.Y.M. Wolf	D.A. Horbach	D.W. Voetelink	M. Wiesenekker	J.J.N. van Laar
Funcțiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functieervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 28/02	01/01 - 31/12	01/10 - 31/12	01/11 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 202.144	€ 32.660	€ 215.793	€ 50.536	€ 33.691
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.546	€ 2.255	€ 0	€ 3.386	€ 2.258
Subtotaal	€ 215.690	€ 34.915	€ 215.793	€ 53.922	€ 35.949
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 34.915	€ 216.000	€ 54.444	€ 36.099
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 215.690	€ 34.915	€ 215.793	€ 53.922	€ 35.949
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding als dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021 bedragen x € 1					
	I.C.D.Y.M. Wolf	D.A. Horbach	D.W. Voetelink	M. Wiesenekker	J.J.N. van Laar
Funcțiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functieervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/09-31/12		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1		
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja		
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 196.164	€ 196.164	€ 69.635		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.821	€ 12.821	€ 0		
Subtotaal	€ 208.985	€ 208.985	€ 69.635		
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 209.000	€ 209.000	€ 69.858		
Bezoldiging	€ 208.985	€ 208.985	€ 69.635		

1b. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022 bedragen x € 1					
	A.C. Dorland	I.D. de Beaufort	A. Bruijntjes	V.W.J.A. van Stijn	S.E. Geerlings
Funcțiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	€ 19.440	€ 12.960	€ 12.960	€ 12.960	€ 12.960
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 32.400	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 19.440	€ 12.960	€ 12.960	€ 12.960	€ 12.960
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding als dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021 bedragen x € 1					
	A.C. Dorland	I.D. de Beaufort	A. Bruijntjes	V.W.J.A. van Stijn	S.E. Geerlings
Funcțiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	
Aanvang en einde functieervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Bezoldiging					
Bezoldiging	€ 18.810	€ 12.540	€ 12.540	€ 12.540	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 31.350	€ 20.900	€ 20.900	€ 20.900	

6.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2022

27. Wet normering topinkomens (WNT) verantwoording (vervolg)

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2022 bedragen x € 1		D.A. Horbach
Functiegegevens		
Functie bij beëindiging dienstverband		lid RvB
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1
Jaar waarin dienstverband is beëindigd		2022
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband		
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband		€ 65.422
Individueel toepasselijke maximum		€ 75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband		€ 65.422
Waarvan betaald in 2022		€ 65.422
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

6.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-22 € 1.000	31-dec-21 € 1.000
ACTIVA			
A Vaste activa			
I Immateriële vaste activa	1		
1. kosten van ontwikkeling		14.361	1.971
2. goodwill		212	248
Totaal immateriële vaste activa		<u>14.573</u>	<u>2.219</u>
II Materiële vaste activa	2		
1. bedrijfsgebouwen en -terreinen		129.451	140.800
2. machines en installaties		27.802	25.617
3. andere vaste bedrijfsmiddelen		40.694	42.635
4. vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		2.192	4.017
Totaal materiële vaste activa		<u>200.139</u>	<u>213.069</u>
III Financiële vaste activa	3		
1. deelnemingen in groepsmaatschappijen		1.304	1.261
2. andere deelnemingen		152	131
3. overige vorderingen		3.119	3.167
Totaal financiële vaste activa		<u>4.575</u>	<u>4.559</u>
B Vlottende activa			
I Voorraden	4		
1. grond- en hulpstoffen		6.000	4.815
Totaal voorraden		<u>6.000</u>	<u>4.815</u>
II Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	5	<u>9.822</u>	<u>11.210</u>
III Vorderingen			
1. op handelsdebiteuren		40.069	26.064
2. op groepsmaatschappijen		26	32
3. nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten		49.847	65.093
4. overige vorderingen		21.538	20.752
Totaal vorderingen	6	<u>111.480</u>	<u>111.941</u>
IV Liquide middelen	7	<u>33.181</u>	<u>21.730</u>
C Totaal activa		<u>379.770</u>	<u>369.543</u>
PASSIVA			
D Eigen vermogen	8		
I Gestort en opgevraagd kapitaal		989	989
II Bestemmingsreserves		355	355
III Overige reserves		177.906	172.737
IV Onverdeelde winst		5.291	5.170
Totaal eigen vermogen		<u>184.541</u>	<u>179.251</u>
E Voorzieningen	9		
1. overige		7.540	6.752
Totaal voorzieningen		<u>7.540</u>	<u>6.752</u>
F Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	10		
1. schulden aan banken		76.198	86.254
2. overige schulden		2	2
Totaal langlopende schulden		<u>76.200</u>	<u>86.256</u>
G Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	11		
1. schulden aan banken		10.056	10.351
2. schulden aan leveranciers en handelskredieten		18.858	14.297
3. schulden aan groepsmaatschappijen		211	44
4. belastingen en premies sociale verzekeringen		11.182	11.510
5. schulden ter zake van pensioenen		5.623	318
6. overige schulden		42.888	42.539
7. overige passiva		22.671	18.225
Totaal kortlopende schulden		<u>111.489</u>	<u>97.284</u>
H Totaal passiva		<u>379.770</u>	<u>369.543</u>

6.1.12 ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

	Ref.	2022 € 1.000	2021 € 1.000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening			
Zorgverzekeringswet	15.1	472.690	467.170
Wet langdurige zorg	15.2	419	611
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies	15.3	5.692	5.102
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	15.5	18.799	18.302
Netto omzet		497.600	491.185
Overige bedrijfsopbrengsten	16	25.140	24.428
Som der bedrijfsopbrengsten		522.740	515.613
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	17	92.741	90.904
Lonen en salarissen	18	187.123	184.048
Sociale lasten	18	26.499	24.493
Pensioenlasten	18	16.885	16.151
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19	32.561	31.191
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	20	0	0
Overige bedrijfskosten	21	159.704	161.695
Som der bedrijfslasten		515.513	508.482
Rentelasten en soortgelijke kosten	22	-1.819	-2.066
RESULTAAT VOOR BELASTING		5.408	5.065
Belastingen	23	0	0
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	24	-117	105
RESULTAAT NA BELASTING		5.291	5.170
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2022 € 1.000	2021 € 1.000
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve		0	0
Algemene en overige reserves		5.291	5.170
		5.291	5.170

6.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

6.1.13.1 Algemeen

Voor een toelichting op de specificaties van de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening wordt verwezen naar de toelichting bij de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

6.1.13.2 Afwijkingen in waarderingsgrondslagen enkelvoudige jaarrekening

Er zijn geen afwijkingen van de waarderingsgrondslagen in de enkelvoudige jaarrekening ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening. Verwezen wordt derhalve naar de geconsolideerde jaarrekening.

6.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	31-dec-22	31-dec-21
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€ 1.000	€ 1.000
Kosten van ontwikkeling	14.361	1.971
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	212	248
Totaal immateriële vaste activa	14.573	2.219
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Boekwaarde per 1 januari	2.219	2.208
Bij: investeringen	13.506	1.018
Af: afschrijvingen	1.152	1.007
Boekwaarde per 31 december	14.573	2.219

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

2. Materiële vaste activa

	31-dec-22	31-dec-21
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€ 1.000	€ 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	129.451	140.800
Machines en installaties	27.802	25.617
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	40.694	42.635
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	2.192	4.017
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	200.139	213.069
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Boekwaarde per 1 januari	213.069	214.043
Bij: investeringen	18.479	29.210
Af: afschrijvingen	31.409	30.184
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	200.139	213.069

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

6.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Deelnemingen	1.304	1.261
Verstrekte leningen	2.788	2.813
Andere deelnemingen	152	131
Overige vorderingen financiële vaste activa	331	354
Totaal financiële vaste activa	4.575	4.559

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

Specificatie (andere) deelnemingen:

x € 1.000	31-dec-21	Mutatie	Aandeel derden	31-dec-22
Apotheek MCH Lijnbaan BV	769	333	-163	939
Express-so BV	404	-98	0	306
West End Facility BV	280	-221	0	59
Expertisecentrum EiB Den Haag BV	-192	-358	550	0
MediRisk	1.415	0	0	1.415
Cardiologie Centrum Voorschoten BV	131	21	0	152
Subtotaal	2.807	-323	387	2.871
Waardevermindering MediRisk	-1.415	0	0	-1.415
Totaal	1.392	-323	387	1.456

Specificatie overige vorderingen:

x € 1.000	31-dec-21	Aflossing	Verstrekt	31-dec-22
Disagio leningen	354	-23	0	331
Totaal	354	-23	0	331

Specificatie leningen:

x € 1.000	31-dec-21	Aflossing	Verstrekt	31-dec-22
Lening u/g Apotheek Haagse Ziekenhuizen	2.345	0	0	2.345
Lening u/g Apotheek Antoniusshove BV	150	0	0	150
Lening u/g Apotheek MCH Lijnbaan BV	150	0	0	150
Lening u/g OWM MediRisk BA	68	0	0	68
Lening u/g Express-so BV	100	-25	0	75
Totaal	2.813	-25	0	2.788

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal € 1.000	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen € 1.000	Resultaat € 1.000
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Express-so BV, te Den Haag	zie 6.1.4	18	100%	305	-89
West End Facility BV, te Den Haag	zie 6.1.4	18	100%	59	-221
Apotheek MCH Lijnbaan BV, te Den Haag	zie 6.1.4	9	51%	1.841	883
Expertisecentrum EiB Den Haag BV, te Den Haag	zie 6.1.4	1	80%	-286	-644
Cardiologie Centrum Voorschoten BV, te Voorschoten	zie 6.1.4	5	30%	525	94

Zeggenschapsbelangen:

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

6.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Medische middelen	5.955	4.770
Leenemballage	45	45
Af: incurante voorraden	0	0
Totaal voorraden	6.000	4.815

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

5. Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	50.455	52.698
Af: ontvangen voorschotten	-40.633	-41.488
Totaal onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	9.822	11.210

6. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Vorderingen op debiteuren	32.292	21.353
Te vorderen uit hoofde van contracten	7.777	4.711
Totaal handelsdebiteuren	40.069	26.064
Vorderingen op groepsmaatschappijen	26	32
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	49.847	89.068
Af: ontvangen voorschotten NTF	0	-23.975
Totaal nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	49.847	65.093
<u>Overige vorderingen:</u>		
Vooruitbetaalde bedragen	10.064	7.572
Nog te ontvangen bedragen	9.729	11.662
Overige vorderingen	1.745	1.518
Totaal overige vorderingen	21.538	20.752
Totaal debiteuren en overige vorderingen	111.480	111.941

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

7. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Bankrekeningen	33.181	21.728
Kassen	0	2
Totaal liquide middelen	33.181	21.730

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

6.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Kapitaal	989	989
Bestemmingsreserves	355	355
Algemene en overige reserves	183.197	177.907
Totaal eigen vermogen	184.541	179.251

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Kapitaal	989	0	0	989
Totaal kapitaal	989	0	0	989

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Bestemmingsreserves:				
Reserve bond medische specialisten	355	0	0	355
Totaal bestemmingsreserves	355	0	0	355

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Algemene reserves	177.667	5.291	0	182.958
Overige reserves:				
Diakonia	240	0	-1	239
Totaal algemene en overige reserves	177.907	5.291	-1	183.197

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

6.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

PASSIVA

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2022 en resultaat over 2022

De specificatie is als volgt :

	Eigen vermogen € 1.000	Resultaat € 1.000
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	184.541	5.291
Geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	184.541	5.291
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>184.541</u>	<u>5.291</u>

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

9. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-22 € 1.000	Dotatie € 1.000	Onttrekking € 1.000	Vrijval € 1.000	Saldo per 31-dec-22 € 1.000
Jubilea	1.116	338	-280	0	1.174
Loondoorbetaling bij ziekte	164	385	0	-164	385
Voorziening MediRisk eigen behoud	5.472	2.142	-833	-800	5.981
Totaal voorzieningen	<u>6.752</u>	<u>2.865</u>	<u>-1.113</u>	<u>-964</u>	<u>7.540</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-22 € 1.000
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	1.106
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	6.434
hiervan > 5 jaar	1.872

Toelichting per categorie voorziening:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

10. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22 € 1.000	31-dec-21 € 1.000
Schulden aan banken	76.198	86.254
Overige langlopende schulden	2	2
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>76.200</u>	<u>86.256</u>

6.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

PASSIVA

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Stand per 1 januari	96.605	108.068
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	10.351	11.463
Stand per 31 december	<u>86.254</u>	<u>96.605</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	10.056	10.351
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>76.198</u>	<u>86.254</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	10.056	10.351
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	76.198	86.254
hiervan > 5 jaar	42.074	48.880

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

11. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
	€ 1.000	€ 1.000
Schulden aan banken	10.056	10.351
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	18.858	14.297
Schulden aan groepsmaatschappijen	211	44
Belastingen en sociale premies	11.182	11.510
Schulden terzake pensioenen	5.623	318
<u>Overige schulden:</u>		
Nog te betalen salarissen	1.424	2.377
Vakantiegeld	7.797	7.368
Vakantiedagen	5.272	5.165
CAO levensfase	21.897	20.846
Interest leningen	507	576
Te verrekenen met Medische Specialisten	5.991	6.207
Totaal overige schulden	<u>42.888</u>	<u>42.539</u>
Overige passiva	22.671	18.225
Totaal kortlopende schulden	<u>111.489</u>	<u>97.284</u>

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

6.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

PASSIVA

12. Financiële instrumenten

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

13. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde balans 6.1.5.

6.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen € 1.000	Kosten van ontwikkeling € 1.000	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom € 1.000	Kosten van goodwill die van derden is verkregen € 1.000	Vooruitbe- talingen op immateriële activa € 1.000	Totaal € 1.000
Stand per 1 januari 2022						
- aanschafwaarde	0	4.963	0	359	0	5.322
- cumulatieve afschrijvingen	0	2.992	0	111	0	3.103
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u>0</u>	<u>1.971</u>	<u>0</u>	<u>248</u>	<u>0</u>	<u>2.219</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	13.506	0	0	0	13.506
- afschrijvingen	0	1.116	0	36	0	1.152
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
per saldo	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>12.390</u>	<u>0</u>	<u>-36</u>	<u>0</u>	<u>12.354</u>
Stand per 31 december 2022						
- aanschafwaarde	0	18.469	0	359	0	18.828
- cumulatieve afschrijvingen	0	4.108	0	147	0	4.255
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>0</u>	<u>14.361</u>	<u>0</u>	<u>212</u>	<u>0</u>	<u>14.573</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>			14,3%	10,0%		

6.1.16 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen € 1.000	Machines en installaties € 1.000	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting € 1.000	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa € 1.000	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa € 1.000	Totaal € 1.000
Stand per 1 januari 2022						
- aanschafwaarde	324.912	47.057	111.939	4.017	0	487.925
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	184.112	21.440	69.304	0	0	274.856
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u>140.800</u>	<u>25.617</u>	<u>42.635</u>	<u>4.017</u>	<u>0</u>	<u>213.069</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	2.814	6.180	11.310	-1.825	0	18.479
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	14.163	3.995	13.251	0	0	31.409
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	7.976	1.613	10.921	0	0	20.510
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	7.976	1.613	10.921	0	0	20.510
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-11.349</u>	<u>2.185</u>	<u>-1.941</u>	<u>-1.825</u>	<u>0</u>	<u>-12.930</u>
Stand per 31 december 2022						
- aanschafwaarde	319.750	51.624	112.328	2.192	0	485.894
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	190.299	23.822	71.634	0	0	285.755
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>129.451</u>	<u>27.802</u>	<u>40.694</u>	<u>2.192</u>	<u>0</u>	<u>200.139</u>
Afschrijvingspercentage	zie waarderingsgrondslagen					

6.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	Overige effecten	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen	Totaal
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2022	0	1.261	0	2.813	131	0	0	0	355	4.560
Kapitaalstortingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	323	0	0	21	0	0	0	0	344
Ontvangen dividend	0	-280	0	0	0	0	0	0	0	-280
Acquisities van deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nieuwe/vervallen consolidaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstrekte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	0	-25	0	0	0	0	0	-25
(Terugname) waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0	0	0	-24	-24
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>0</u>	<u>1.304</u>	<u>0</u>	<u>2.788</u>	<u>152</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>331</u>	<u>4.575</u>
Som waardeverminderingen										0

6.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2022 (enkelvoudig)

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2021	Nieuwe leningen in 2022	Aflossing in 2022	Restschuld 31 december 2022	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2022	Aflos- sings- wijze	Aflos- sing 2023	Gestelde zekerheden
		€ 1.000			%	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000			€ 1.000	
Nederlandse Waterschapsbank	24-jan-02	5.899	20	onderhands	0,110%	295	0	295	0	0	1	lineair	0	2)
Nederlandse Waterschapsbank	15-aug-02	7.000	25	onderhands	1,180%	1.680	0	280	1.400	0	6	lineair	280	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	15-aug-02	6.000	25	onderhands	3,640%	1.440	0	240	1.200	0	6	lineair	240	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	13-aug-02	7.000	25	onderhands	0,650%	1.680	0	280	1.400	0	6	lineair	280	2)
Nederlandse Waterschapsbank	14-nov-03	7.000	20	onderhands	2,340%	700	0	350	350	0	2	lineair	350	2)
Nederlandse Waterschapsbank	14-nov-03	7.000	20	onderhands	1,110%	700	0	350	350	0	2	lineair	350	2)
Nederlandse Waterschapsbank	18-sep-06	12.000	20	onderhands	2,990%	3.000	0	600	2.400	0	5	lineair	600	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	18-sep-06	14.000	20	onderhands	1,700%	3.500	0	700	2.800	0	5	lineair	700	2)
ING Bank	15-dec-08	35.000	20	euroflex	2,035%	12.250	0	1.750	10.500	1.750	7	lineair	1.750	3)
Bank Nederlandse Gemeenten	15-apr-02	3.491	30	onderhands	3,570%	1.280	0	116	1.164	584	11	lineair	116	1)
Bank Nederlandse Gemeenten	3-jun-02	3.491	30	onderhands	1,625%	1.280	0	116	1.164	584	11	lineair	116	1)
Bank Nederlandse Gemeenten	22-okt-02	3.491	30	onderhands	3,670%	1.279	0	117	1.162	577	11	lineair	117	1)
Bank Nederlandse Gemeenten	15-dec-02	3.490	30	onderhands	-0,040%	1.280	0	116	1.164	584	11	lineair	116	1)
Bank Nederlandse Gemeenten	1-jul-03	5.236	30	onderhands	3,300%	2.094	0	175	1.919	1.044	12	lineair	175	1)
Bank Nederlandse Gemeenten	14-mrt-03	3.490	30	onderhands	-0,100%	1.397	0	116	1.281	701	12	lineair	116	1)
Nederlandse Waterschapsbank	1-dec-11	15.000	15	onderhands	0,570%	5.000	0	1.000	4.000	0	5	lineair	1.000	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	1-sep-03	10.000	40	onderhands	4,770%	5.500	0	250	5.250	4.000	22	lineair	250	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	1-sep-03	5.000	20	onderhands	4,495%	500	0	250	250	0	2	lineair	250	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	30-nov-15	15.000	30	onderhands	1,790%	12.000	0	500	11.500	9.000	24	lineair	500	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	30-nov-15	6.000	15	onderhands	-0,100%	3.600	0	400	3.200	1.200	9	lineair	400	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	25-apr-16	3.000	15	onderhands	0,965%	2.000	0	200	1.800	800	10	lineair	200	2)
Bank Nederlandse Gemeenten	25-jan-17	18.000	20	onderhands	1,169%	14.400	0	900	13.500	9.000	16	lineair	900	2)
ING Bank	1-mei-17	15.000	10	onderhands	1,900%	11.625	0	750	10.875	7.125	6	lineair	750	3)
ING Bank	1-jan-18	10.000	8	onderhands	1,900%	8.125	0	500	7.625	5.125	5	lineair	500	3)
Totaal		220.588				96.605	0	10.351	86.254	42.074			10.056	

Gestelde zekerheid:

- 1) Rijksgarantie
- 2) Waarborgfonds
- 3) Hypotheek op het onroerend goed aan de Burgemeester Banninglaan in Leidschendam, aan de Lijnbaan in Den Haag, aan de Bronovolaan in Den Haag en aan de Hofcampweg in Wassenaar.

Er zijn geen schulden in rang achtergesteld bij andere schulden. Voor de hypotheek hebben het Waarborgfonds voor de Zorgsector, de ING Bank en de Nederlandse Staat een positie die gelijk in rang is. In 2016 is ter meerdere zekerheid hypotheekrecht op het onroerend goed aan de Burgemeester Banninglaan in Leidschendam, aan de Lijnbaan en aan de Bronovolaan/Hogenhoucklaan in Den Haag en aan de Hofcampweg in Wassenaar verstrekt ten gunste van het Waarborgfonds, de ING Bank en de Nederlandse Staat voor een bedrag van € 167 mln.

6.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

Voor zover posten uit de enkelvoudige resultatenrekening niet afwijken van de geconsolideerde resultatenrekening zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening.

BATEN

15. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

15.1 Zorgverzekeringswet

De baten zorgverzekeringswet zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Zorgverzekeringswet	464.037	452.807
Overige zorgprestaties	8.653	14.363
Totaal Zorgverzekeringswet	<u>472.690</u>	<u>467.170</u>

Toelichting:

Zie toelichting geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

15.2 Wet langdurig zorg

De baten wet langdurige zorg zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Wet langdurige zorg	419	611
Totaal Wet langdurig zorg	<u>419</u>	<u>611</u>

Toelichting:

Zie toelichting geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

15.3 Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies

De baten subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies	5.692	5.102
Totaal Subsidies	<u>5.692</u>	<u>5.102</u>

Toelichting:

Zie toelichting geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

15.5 Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties

De baten beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Beschikbaarheidsbijdragen zorgfuncties	18.799	18.302
Totaal Beschikbaarheidsbijdragen zorgfuncties	<u>18.799</u>	<u>18.302</u>

Toelichting:

Zie toelichting geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

6.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

BATEN

16. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten (niet uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten) zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Overige dienstverlening	5.905	3.360
Overige opbrengsten	19.235	21.068
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	<u>25.140</u>	<u>24.428</u>

Toelichting:

Zie toelichting geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

LASTEN

17. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Personeel niet in loondienst	32.030	30.097
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	60.711	60.807
Totaal kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	<u>92.741</u>	<u>90.904</u>

Toelichting:

Zie toelichting geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

18. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Lonen en salarissen	187.123	184.048
Sociale lasten	26.499	24.493
Pensioenlasten	16.885	16.151
Totaal personeelskosten	<u>230.507</u>	<u>224.692</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment per 31 december:		
Ziekenhuis Haaglanden Medisch Centrum	3.299	3.349
Totaal aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden per 31 december	<u>3.299</u>	<u>3.349</u>

Toelichting:

Zie toelichting geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

6.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

LASTEN

19. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	1.152	1.007
- materiële vaste activa	31.409	30.184
Totaal afschrijvingen	<u>32.561</u>	<u>31.191</u>

Toelichting:

Zie toelichting geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

20. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	0	0
Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

Zie toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

21. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Andere persoonsgebonden personeelkosten	9.763	9.445
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	12.718	13.303
Algemene kosten	32.021	30.660
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	93.613	97.289
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	5.315	4.551
- Energiekosten gas	1.779	2.045
- Energiekosten stroom	1.829	1.931
- Energie transport en overig	1.801	730
Subtotaal	<u>10.724</u>	<u>9.257</u>
Huur en leasing	1.352	1.570
Dotaties dubieuze debiteuren	321	616
Overige baten en lasten	-808	-445
Totaal overige bedrijfskosten	<u>159.704</u>	<u>161.695</u>

Toelichting:

Zie toelichting geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

22. Rentelasten en soortgelijke kosten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ 1.000	€ 1.000
Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.819	-2.066
Totaal rentelasten en soortgelijke kosten	<u>-1.819</u>	<u>-2.066</u>

Toelichting:

Zie toelichting geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

6.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

LASTEN

23. Belastingen

De specificatie is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ 1.000	€ 1.000
Belastingen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal belastingen	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

Zie toelichting geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

24. Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

De specificatie is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ 1.000	€ 1.000
Resultaat deelnemingen	<u>-117</u>	<u>105</u>
Totaal resultaat deelnemingen	<u>-117</u>	<u>105</u>

Toelichting:

Zie toelichting geconsolideerde resultatenrekening 6.1.10.

6.1.19 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Haaglanden Medisch Centrum heeft de jaarrekening 2022 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 27 maart 2023.

De raad van toezicht van de Stichting Haaglanden Medisch Centrum heeft de jaarrekening 2022 goedgekeurd in de vergadering van 13 april 2023.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 6.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met belangrijke financiële gevolgen voor HMC.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Raad van bestuur

W.G.

mw. drs. I.C.D.Y.M. Wolf - de Jonge, voorzitter

W.G.

dhr. drs. D.W. Voetelink RA, lid

W.G.

dhr. drs. M. Wiesenekker, lid

W.G.

mw. dr. J.J.N van Laar, lid

Raad van toezicht

W.G.

dhr. drs. A.C. Dorland, voorzitter

W.G.

mw. prof. dr. I.D. de Beaufort

W.G.

dhr. ir. A. Bruijntjes

W.G.

mw. prof. dr. S.E. Geerlings

W.G.

dhr. drs. V.W.J.A. van Stijn

Den Haag, 13 april 2023

6.2 OVERIGE GEGEVENS

6.2 OVERIGE GEGEVENS

6.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 15, dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van stichting Haaglanden Medisch Centrum.

6.2.2 Nevenvestigingen

De hoofdvestiging van HMC is HMC Westeinde, gelegen aan de Lijnbaan 32 in Den Haag. HMC heeft daarnaast nog de volgende nevenvestigingen:

- HMC Antoniushove aan de Burgemeester Banninglaan 1 in Leidschendam
- HMC Bronovo aan de Bronovolaan 5 in Den Haag
- HMC gezondheidscentrum Bronovo aan de Hofcampweg 65 in Wassenaar
- Verloskundigenpraktijk HMC Bronovo aan de Bronovolaan 3 in Den Haag
- HMC Sportmedisch Centrum aan de Mr. P. Droogleever Fortuynweg 22 in Den Haag

6.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.